

Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM)

Pitanja i odgovori

Posljednje ažuriranje **8. kolovoza 2024.**

Dokument je posljednji put ažuriran 8. kolovoza. Pregled nedavnih promjena (u usporedbi s verzijom od 28. veljače 2024.)	
Ažurirani odgovori	16, 18, 19, 26, 27, 35, 38, 45, 48, 56, 60, 71, 74, 75, 77, 81, 87, 96, 99, 104, 106, 110, 114, 121, 122, 123
Dodana pitanja	24, 30, 34, 65, 72, 103, 109, 116, 125

Sadržaj

Općenito	6
1. Zašto EU uspostavlja mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama?	6
2. U kojoj je trenutno fazi implementacija CBAM-a?	6
3. Kako djeluje CBAM?.....	6
4. Kako CBM djeluje na sustav EU-a za trgovanje emisijama (ETS)?	7
5. Kako je CBAM kompatibilan s drugim ETS sustavima izvan EU-a?	7
6. Koji su sektori obuhvaćeni novim mehanizmom i zašto su odabrani?.....	8
7. Na koju se robu primjenjuje CBAM Uredba?.....	8
8. Kako će CBAM riješiti problem izmještanja ugljika gotovih ili polugotovih proizvoda?.....	8
9. Primjenjuje li se CBAM na 'polovnu' robu?	8
10. Primjenjuje li se CBAM na 'vraćenu robu'?	8
11. Primjenjuje li se CBAM na ambalažu?	9
12. Primjenjuje li se CBAM na vojnu robu?	9
13. Primjenjuje li se CBAM na robu proizvedenu u najudaljenijim regijama EU-a, kao što su Mayotte ili La Reunion?	10
14. Koje su treće zemlje obuhvaćene područjem primjene CBAM-a?	10
15. Trebam li prijaviti uvoz robe u okviru CBAM-a podrijetlom iz Ujedinjenog Kraljevstva?	10
16. Što se događa u prijelaznom razdoblju? [ažurirano 16. 07.].....	10
17. Postoje li sankcije za nepridržavanje CBAM Uredbe?	10
18. Gdje mogu pronaći detaljne informacije o tome kako izvijestiti o ugrađenim emisijama? [ažurirano 08. 08.].....	11
19. Je li obavezno upotrebljavati Excel datoteku predložka za komunikaciju? [ažurirano 08. 08.].....	11

20.	Tko je odgovoran u slučajevima kada su dostavljene netočne ili nedovoljne informacije?	11
21.	Kome se mogu obratiti ako imam dodatna, konkretnija pitanja?.....	11
	Izveščivanje: opća pitanja	11
22.	Tko je odgovoran za izveščivanje?	11
23.	Može li uvoznik imati nekoliko neizravnih carinskih zastupnika i obrnuto?	12
24.	Što je EORI broj i koja je uloga EORI brojeva u izveščivanju o CBAM-u? [dodano 19. 07.].....	12
25.	Hoće li trgovačka društva moći podnositi izvješća na centraliziranoj razini ako podružnice u različitim državama članicama imaju različite registracijske i identifikacijske brojeve gospodarskih subjekata (EORI)?	12
26.	Koje su obveze izveščivanja? Do kada trebam podnijeti izvješće? [ažurirano 19. 07.]	13
27.	Prvo izvješće o CBAM-u nisam mogao/la podnijeti u roku za podnošenje zbog tehničkih pogrešaka. Što da radim? [ažurirano 08. 08.]	13
28.	Nisam uspio/la podnijeti izvješće o CBAM-u u roku za podnošenje. Što će se sada dogoditi?.....	14
29.	Uvozim vrlo male količine robe u okviru CBAM-a. Jesu li ti proizvodi obuhvaćeni područjem primjene CBAM Uredbe?.....	14
30.	Što se smatra „pošiljkom“? [dodano 19. 07.].....	15
31.	Ja sam fizička osoba i kupio/la sam robu u okviru CBAM-a putem interneta za svoju osobnu uporabu. Naknadno sam shvatio/la da je roba uvezena u EU. Trebam li se pridržavati obveza izveščivanja o CBAM-u?	15
32.	Nisam uvezao/la robu u okviru CBAM-a tijekom određenog izvještajnog tromjesečja. Moram li podnijeti izvješće o CBAM-u?	15
33.	Je li obvezno prijaviti povezane subjekte/postrojenja deklarirane robe u okviru CBAM-a?	15
34.	Što trebam učiniti ako subjekt koji je proizveo robu više ne postoji u trenutku uvoza? [dodano 19. 07.]	16
	Izveščivanje: odgovornosti i postupci.....	16
35.	Koja je uloga Europske komisije u prijelaznom razdoblju? [ažurirano 19. 07.].....	16
36.	Što je nacionalno nadležno tijelo (NCA)?	16
37.	Moraju li uvoznici robe u okviru CBAM-a biti „ovlašteni“ za uvoz robe u okviru CBAM-a tijekom prijelaznog razdoblja?.....	17
38.	Postoje li obveze provjere tijekom prijelaznog razdoblja? [ažurirano 19. 07.]	17
39.	O kojim ugrađenim emisijama treba izveščivati svaki CBAM sektor?	17
40.	Koje bi informacije deklaranti koji izveščuju trebali zatražiti od proizvođača u trećim zemljama kako bi osigurali da mogu podnijeti tromjesečno izvješće o CBAM-u?.....	18
41.	Koji dokumenti u izvorniku moraju biti dostavljeni u tromjesečnom izvješću o CBAM-u?.....	18
42.	I uvoznik sam i neizravni carinski zastupnik koji podnosi izvješća o CBAM-u za drugog uvoznika. Trebam li podnijeti jedno izvješće o CBAM-u ili dva odvojena izvješća o CBAM-u?	18
43.	Koja je stvarna dospjela „cijena ugljika“ o kojoj moram izvijestiti?	18
44.	Tko će provjeriti točnost dostavljenih podataka i izvješća?	19
45.	Je li moguće ispraviti izvješće o CBAM-u koje je već dostavljeno? [ažurirano 08. 08.].....	19

46.	Želim ispraviti izvješće o CBAM-u. Trebam li odmah ispraviti pojedine informacije ili prikupiti stavke za ispravak i naknadno dostaviti konsolidirano izvješće o ispravku?	19
47.	Treba li izvješće biti samo na engleskom ili ga je moguće podnijeti na drugim jezicima?	19
	Izvješćivanje: prijelazni CBAM registar	19
48.	Što je prijelazni CBAM registar? [ažurirano 19. 07.].....	19
49.	Za što će se upotrebljavati prijelazni CBAM registar?	20
50.	Je li prijelazni CBAM registar isto što i EU-ov Carinski portal za gospodarstvenike?	20
51.	Jesu li podaci podijeljeni u prijelaznom CBAM registru povjerljivi?	20
52.	Kako se mogu registrirati kao deklarant i pristupiti prijelaznom CBAM registru?	20
53.	Uvoznik sam sa sjedištem u Švicarskoj ili EGP-u (Norveška, Island, Lihtenštajn). Kako mogu pristupiti prijelaznom CBAM registru?.....	21
54.	Koja su dostupne okoline prijelaznog CBAM registra?.....	21
55.	Tko može zatražiti pristup prijelaznom registru u društvu koje je deklarant koji izvješćuje?.....	21
56.	Tko može ispuniti izvješće o CBAM-u u prijelaznom CBAM registru za deklaranta koji izvješćuje? [ažurirano 19.07.]	21
57.	Mogu li društva koja nisu izravno obveznici CBAM-a također imati pristup prijelaznom CBAM registru?.....	22
58.	Kako popuniti podatke u prijelaznom CBAM registru?	22
59.	Koje informacije moram unijeti u polje „primjenjiva metodologija izvješćivanja“ i „drugi izvor“	22
	Metodologija za izračunavanje ugrađenih emisija u robi u okviru CBAM-a u prijelaznom razdoblju	22
60.	Koje je relevantno vremensko razdoblje za izračun ugrađenih emisija? Mogu li se koristiti podaci prijašnjih godina? [ažurirano 19.07.].....	22
61.	Što je jednostavna i složena roba?	23
62.	Što su izravne i neizravne emisije?	23
63.	Što je „koncept mjehurića“ i kako funkcionira?	23
64.	Ako je uvezena roba u okviru CBAM-a proizvedena pomoću prekursora iz EU-a (npr. sirovo željezo) - ulazi li ona u izračun?	23
65.	Možemo li se pravilo apsorpcije primijeniti u izračunu ugrađenih emisija složene robe? [dodano 19.07.]	23
66.	Hoće li Europska komisija službeno ili neslužbeno verificirati „istovjetnost“ alternativnih metoda?	24
67.	Kako se određuju neizravne emisije za proizvodnju robe u okviru CBAM-a?	24
68.	Koji se emisijski faktori električne energije trebaju iskoristiti pri određivanju neizravnih emisija? ..	24
69.	Mogu li tržišne potvrde (jamstvo podrijetla, certifikati za obnovljivu energiju, itd.) opravdati uporabu stvarnih emisijskih faktora?	24
70.	Trebaju li emisije iz transporta na licu mjesta biti uključene u izračun?	24
71.	Mogu li se hvatanje i upotreba (CCU)/hvatanje i skladištenje ugljika (CCS) koristiti za smanjenje emisija u svrhu utvrđivanja ugrađenih emisija? [ažurirano 08.08.]	24
72.	Je li poboljšano crpljenje nafte (EOR) prihvatljivo za izuzimanje u izračunu ugrađenih emisija? [dodano 19.07.]	25

73.	Jesu li emisijski faktori iz Procjene životnog ciklusa (LCA)/inventara životnog ciklusa prihvatljivi? ..25	
74.	Dobavljač mi nije poslao potrebne informacije prije isteka roka za predaju izvješća. Što da napravim? [ažurirano 08.08.] ..25	25
75.	Što su zadane vrijednosti? Kako funkcioniraju? [ažurirano 08.08.] ..26	26
76.	Kako se određuju zadane vrijednosti?.....26	26
77.	Do kada će uvoznici iz EU-a moći koristiti alternative metode praćenja i izvješćivanja? [ažurirano 08.08.] 27	27
78.	Kako bi se trebale obračunati emisije nastale korištenjem biomase? 27	27
79.	Kako bi trebalo postupati s decimalnim mjestima i zaokruživanjem u izračunima?.....27	27
80.	Treba li se u izračunu ugrađenih emisija koristiti bruto ili neto težina uvezene robe u okviru CBAM-a? 27	27
81.	Kako postupiti sa zalihama za koje nisu dostupni podaci o emisijama? [ažurirano 08.08.].....27	27
82.	Ako se postrojenje istovremeno koristi za više proizvodnih procesa, kako pripisati emisije postrojenja pojedinom proizvodnom procesu? 28	28
83.	Trebaju li se utrživi proizvodi bez medicinske namjene uključiti pri utvrđivanju razine aktivnosti? .28	28
	Cement 28	28
84.	Definira li se cement kao složena roba u području primjene CBAM-a?.....28	28
	Gnojiva.....28	28
85.	Jesu li egzotermne kemijske reakcije uključene u proizvodnju gnojiva obračunate kao izravne emisije?.....28	28
86.	Može li se CO2 vezan u urei računati kao negativne emisije? 28	28
	Električna energija kao roba u okviru CBAM-a.....28	28
87.	Tko je CBAM deklarant koji izvješćuje za uvoz električne energije? [ažurirano 16.07.].....28	28
88.	Koja je razlika između emisijskog faktora električne energije i emisijskog faktora CO2? 29	29
89.	Koji se emisijski faktor CO2 treba koristiti? 29	29
90.	Koji su zahtjevi za izvješćivanje o stvarnim ugrađenim emisijama električne energije, takozvanu „uvjetovanost“?.....29	29
91.	Mora li se prijevoz kroz zemlje izvan EU-a uključiti u izvješće o CBAM-u o električnoj energiji? 30	30
92.	Koje su granice sustava za utvrđivanje ugrađenih emisija električne energije? 30	30
	Vodik.....30	30
93.	Koja je poveznica između vodika kao robe u okviru CBAM-a i Direktive o obnovljivoj energiji (EU) 2018/2001 ('RED II'))? 30	30
	Željezo i čelik.....30	30
94.	Pri izračunu ugrađenih emisija proizvoda od čelika uključuju li se pomoćni procesi poput peći za pečenje vapna ili postrojenja koksni peći u izračun? 30	30
95.	Spadaju li pelete željezne rude u područje primjene CBAM-a? 30	30
96.	Možemo li proizvodnju čelika podijeliti u više postrojenja? [ažurirano 19.07.] 30	30
97.	Što treba navesti u polju „identifikacijski broj čeličane“ u CBAM izvješću?.....31	31
	Aluminij/čelik.....31	31

98. Trebaju li se specifične ugrađene emisije robe od aluminija/čelika odrediti odvojeno za različite vrste slitina?.....	31
Carina.....	31
99. Može li uvoznik rabiti različite carinske zastupnike za carinsku deklaraciju i izvješće o CBAM-u? [ažurirano 08.08.]	31
100. Što ako neizravni carinski zastupnik nije suglasan ispuniti obveze izvješćivanja o CBAM-u?	32
101. Može li izravni carinski zastupnik biti CBAM deklarant koji izvješćuje za društva s poslovnim nastanom unutar teritorija Unije?.....	33
102. Moje je društvo registrirano u jednoj državi članici EU-a, no uvozi robu u okviru CBAM-a iz više država članica. Trebam li sve uvoze objediniti u jedno kvartalno izvješće?	33
103. Koje je relevantno nacionalno nadležno tijelo ako je uvoznik podružnica društva registriranog u inozemstvu te obje dijele isti EORI broj? [dodano 16.07.]	33
104. Mora li se roba u tranzitu unutar EU-a prijaviti prema CBAM-u? [ažurirano 19.07.]	34
105. Primjenjuje li se obveza izvješćivanja o CBAM-u na robu u okviru CBAM-a koja je puštena u slobodan promet unutar EU-a zbog nepoštivanja carinskih postupaka izuzev uvoza (npr., privremenog uvoza) i za koju su sve carinske pristojbe i porezi već plaćeni kroz navedeni postupak u slučaju nepoštivanja?	34
106. Moram li prijaviti robu u okviru CBAM-a koja je stavljena u postupak unutarnje proizvodnje? [ažurirano 19.07.]	34
107. Nad robom u okviru CBAM-a koju sam uvezao/la postoji tarifna suspenzija. Izuzimam li se iz CBAM-a? 34	
108. Što ako neizravni carinski zastupnici pristanu djelovati kao deklaranti koji izvješćuju za jednu vrstu robe, ali ne i za drugu? Moraju li podnijeti dvije različite carinske deklaracije, jednu za robu za koju djeluju kao deklaranti koji izvješćuju, a drugu za onu za koju ne djeluju kao takvi?	35
109. Može li neizravni carinski zastupnik koji ima „Unos u evidencije deklaranta“ (EIDR odobrenje) odbiti djelovati kao deklarant koji izvješćuje ako djeluje u ime EU uvoznika za carinske svrhe? [dodano 19.07.]..	35
Završno razdoblje	35
110. Kako će CBAM funkcionirati u praksi tijekom završnog razdoblja? [ažurirano 19.07.]	35
111. Koje će obveze imati uvoznici robe u okviru CBAM-a tijekom završnog razdoblja?	35
112. Hoće li nakon 2026. godine biti zabranjen uvoz stavki u okviru CBAM-a ako uvoznici iz EU-a nisu ovlašteni CBAM deklaranti?	36
113. Kako se izvješće o CBAM-u može podnositi tijekom završnog razdoblja?	36
114. Kako tijekom završnog razdoblja mogu pristupiti CBAM registru? [ažurirano 16.07.]	36
115. Koja je uloga Europske komisije tijekom završnog razdoblja?	36
116. Zašto su neizravne emisije uključene u CBAM samo za cement i gnojiva? [dodano 19.07.]	36
117. Hoće li EU proširiti područje primjene CBAM-a?	36
118. Kako CBAM deklarant postaje ‘ovlašten’ i koji je vremenski okvir za njegovo ovlaštenje tijekom završnog razdoblja?	37
119. Kako uvoznici iz EU-a mogu osigurati da od svojih izvoznika izvan EU-a dobiju informacije koje su im potrebne kako bi mogli ispravno koristiti novi sustav?	37
120. Kako će se osigurati pouzdanost podataka za informacije o kojima se izvješćuje?	37

121.	Kako funkcionira akreditacija verifikatora? [ažurirano 08.08.]	37
122.	Kako mogu pronaći akreditirane CBAM verifikatore? [ažurirano 08.08.]	38
123.	Kako će se besplatna dodjela emisijskih jedinica obračunati u izračunu obveze CBAM-a koju treba platiti? [ažurirano 19.07.]	38
124.	Kako će se cijena ugljika plaćena u trećoj zemlji odbiti od CBAM-a?	38
125.	Hoće li CBAM stvarati prihode? Ako hoće, kako će se oni koristiti? [dodano 19.07.]	39

Općenito

Napominjemo kako je ovaj dokument s često postavljanim pitanjima uglavnom usmjeren na prijelaznu fazu mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM), koji je stupio na snagu 1. listopada 2023. Međutim, u obzir je uzeto i nekoliko pitanja u vezi sa završnim razdobljem (počevši od siječnja 2026.).

1. Zašto EU uspostavlja mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama?

- EU predvodi međunarodne napore u borbi protiv klimatskih promjena. Europskim zelenim planom utvrđen je jasan put prema postizanju ambicioznog cilja EU-a o neto smanjenju emisija stakleničkih plinova za 55 % do 2030. godine u odnosu na razine iz 1990. te postizanju klimatske neutralnosti do 2050. Komisija je u srpnju 2021. iznijela prijedloge 55 politika kako bi se ta ambicija pretvorila u stvarnost, čime je EU postala globalni predvodnik u području zaštite klime. Od tada su te politike oblikovane kroz pregovore sa suzakonodavcima, Europskim parlamentom i Vijećem, a mnoge su sada unesene u pravo EU-a. To uključuje i EU-ov mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM).
- Budući da EU povećava svoje klimatske ambicije, dok u nekim zemljama izvan EU-a prevladavaju manje stroge politike zaštite okoliša i klime, postoji snažan rizik od „izmještanja emisija ugljika“; odnosno trgovačka društva sa sjedištem u EU-u mogla bi proizvodnju s velikim emisijama ugljika premjestiti u inozemstvo kako bi iskoristila manje stroge standarde, ili bi proizvode iz EU-a mogli zamijeniti uvezeni proizvodi s većim emisijama ugljika u proizvodnji. Takvo izmještanje emisija ugljika može dovesti do premještanja emisija izvan Europe te stoga ozbiljno ugroziti napore EU-a i globalne klimatske napore. CBAM će podržati povećane klimatske ambicije EU-a i osigurati da se djelovanje u području klime ne ugrozi premještanjem proizvodnje u zemlje s manje ambicioznim politikama.

2. U kojoj je trenutno fazi implementacija CBAM-a?

- Europski parlament i Vijeće Europske unije, kao suzakonodavci, potpisali su 10. svibnja 2023. [Uredbu o mehanizmu za ugljičnu prilagodbu na granicama \(EU\) 2023/956 \(CBAM Uredbu\)](#). CBAM je u svom prijelaznom razdoblju stupio na snagu 1. listopada 2023. godine, a prva kvartalna izvješća trebala bi biti podnesena do 31. siječnja 2024. godine. Skup pravila i zahtjeva za izvješćivanje o emisijama u okviru CBAM-a dodatno je utvrđen u [Provedbenoj uredbi \(EU\) 2023/1773 o utvrđivanju pravila izvješćivanja tijekom prijelaznog razdoblja](#). Komisija je uspostavila prijelazni CBAM registar, priprema daljnje sekundarno zakonodavstvo i provodi planiranu analizu. Završno razdoblje CBAM-a stupit će na snagu u siječnju 2026.
- Europska komisija objavila je detaljne smjernice za primjenu CBAM-a tijekom prijelaznog razdoblja. To uključuje detaljne priručnike, webinare, e-učenje i druge materijale. Sve informacije koje podupiru provedbu dostupne su na internetskim [stranicama Komisije za CBAM](#).

3. Kako djeluje CBAM?

- CBAM je osmišljen kako bi ispunio međunarodne obveze EU-a, uključujući pravila Svjetske trgovinske organizacije (WTO). Sustav CBAM odražava EU sustav trgovanja emisijama i djeluje na sljedeći način:

- CBAM se primjenjuje na stvarne ugrađene emisije u robi uvezenoj u EU, određene prema metodologiji koja je u skladu s izvješćivanjem o emisijama u okviru EU-ovog sustava trgovanja emisijama za proizvodnju iste robe u EU-u.
- Od stupanja na snagu završnog razdoblja CBAM-a 2026. uvoznici iz EU-a kupovat će CBAM certifikate koji odgovaraju cijeni ugljika koja bi bila plaćena da je roba proizvedena u skladu s pravilima EU-a o određivanju cijena ugljika.
- S druge strane, ako je proizvođač izvan EU-a već platio cijenu ugljika u trećoj zemlji za ugrađene emisije za proizvodnju uvezene robe, odgovarajući se trošak može u potpunosti odbiti od obveze u okviru CBAM-a.
- CBAM će stoga pomoći u smanjenju rizika od izmještanja emisija ugljika, istovremeno potičući proizvođače u zemljama izvan EU-a da svoje proizvodne procese učine ekološkima, kao i zemlje da uvedu mjere određivanja cijena ugljika.
- Kako bi se trgovačkim društvima i drugim zemljama osigurala pravna sigurnost i stabilnost, CBAM se uvodi postupno i u početku se primjenjuje samo na odabranu robu u sektorima s visokim rizikom od izmještanja ugljika, a to su željezo/čelik, cement, gnojiva, aluminij, vodik i električna energija. U prijelaznom razdoblju, koje je započelo 1. listopada 2023., za tu se robu primjenjuje sustav izvješćivanja s ciljem olakšavanja neometanog uvođenja i olakšavanja dijaloga s trećim zemljama. Uvoznici će početi plaćati financijsku prilagodbu za CBAM u 2026.

4. Kako CBM djeluje na sustav EU-a za trgovanje emisijama (ETS)?

- Sustav EU-a za trgovanje emisijama (ETS) prvi je međunarodni sustav trgovanja emisijama i vodeća politika EU-a za borbu protiv klimatskih promjena. Njime se postavlja gornja granica za količinu emisija stakleničkih plinova koje se mogu ispuštati u proizvodnji električne energije i u velikim industrijskim postrojenjima. Emisijske jedinice moraju se kupiti na ETS tržištu, iako se određeni broj besplatnih emisijskih jedinica distribuira industriji kako bi se spriječilo izmještanje ugljika. Kako bi se snažnije potaknula dekarbonizacija, CBAM će se uvesti postupno jer se smanjuju iznosi besplatnih emisijskih jedinica. U okviru sustava EU ETS broj besplatnih emisijskih jedinica s vremenom se smanjuje za sve sektore. U CBAM sektorima to se smanjenje ubrzava od 2026. kako bi ETS mogao imati maksimalan učinak u ispunjavanju ambicioznih klimatskih ciljeva EU-a. Istodobno se financijska prilagodba za CBAM postupno uvodi u skladu s postupnim rasporedom.
- CBAM će se temeljiti na sustavu certifikata koji odgovaraju ugrađenim emisijama u proizvodima u okviru CBAM-a koji se uvoze u EU. CBM se odmiče od ETS-a u nekim ograničenim područjima gdje je to potrebno jer ne predstavlja sustav „gornjih granica”. Primjerice, za razliku od EU ETS-a, može se kupiti neograničen broj certifikata. Međutim, cijena CBAM certifikata odražavat će cijenu emisijskih jedinica u okviru ETS-a.
- Nakon što CBAM postane operativan u punom režimu 2026., sustav će se prilagoditi kako bi odražavao revidirani sustav EU ETS, posebno kada je riječ o smanjenju dostupnih besplatnih emisijskih jedinica u sektorima obuhvaćenima CBAM-om. To znači da će se CBAM početi primjenjivati samo na obuhvaćene proizvode i u izravnom razmjeru sa smanjenjem besplatnih emisijskih jedinica dodijeljenih u okviru ETS-a za te sektore. Jednostavno rečeno, sve dok se besplatne emisijske jedinice u CBAM sektorima u potpunosti ne ukinu 2034., CBAM će se primjenjivati samo na udio emisija koje nemaju koristi od besplatnih emisijskih jedinica u okviru EU ETS-a, čime će se osigurati jednaki tretman uvoznika i proizvođača iz EU-a.

5. Kako je CBAM kompatibilan s drugim ETS sustavima izvan EU-a?

- CBAM-om će se osigurati da uvezena roba ne dobije nimalo nepovoljniji tretman od proizvoda iz EU-a, posebno zahvaljujući trima značajkama dizajna CBAM-a:
  - CBAM uzima u obzir „stvarne vrijednosti” ugrađenih emisija, što znači da će dekarbonizacija trgovačkih društava koja izvoze u EU dovesti do manjeg plaćanja u okviru CBAM-a;

- cijena CBAM certifikata koji će se kupiti za uvoz robe u okviru CBAM-a bit će ista kao i za proizvođače iz EU-a u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (EU ETS); i
- efektivne cijene ugljika koje se plaćaju izvan EU-a odbit će se od prilagodbe kako bi se izbjeglo plaćanje dvostruke cijene.
- Ta cijena ugljika plaćena u trećoj zemlji mogla bi, na primjer, biti posljedica uspostavljenog sustava trgovanja emisijama. Komisija će prije kraja prijelaznog razdoblja donijeti sekundarno zakonodavstvo radi oblikovanja pravila i postupaka kako bi se u obzir uzela efektivna cijena ugljika plaćena u inozemstvu. Tijekom prijelaznog razdoblja deklaranti koji izvješćuju moraju prijaviti cijenu ugljika koja je dospjela na plaćanje u zemlji podrijetla za ugrađene emisije u uvezenoj robi, uzimajući u obzir bilo koji raspoloživi popust ili drugi oblik naknade.

6. Koji su sektori obuhvaćeni novim mehanizmom i zašto su odabrani?

- CBAM se na početku primjenjuje na uvoz robe u sljedećim sektorima:
  - cement
  - željezo i čelik
  - aluminij
  - gnojiva
  - vodik
  - električna energija
- Ti su sektori odabrani na temelju posebnih kriterija, posebno zbog visokog rizika od izmještanja ugljika i visokog intenziteta emisija, koji će u konačnici, nakon pune primjene, predstavljati više od 50 % emisija industrijskih sektora obuhvaćenih ETS-om. U budućnosti bi se CBAM mogao proširiti na druge ETS sektore.

7. Na koju se robu primjenjuje CBAM Uredba?

- [CBAM Uredba](#) primjenjuje se na oznake KN (kombinirana nomenklatura), kojima se dvije znamenke dodaju oznakama HS te se upotrebljava kao šifra robe za izvoz izvan EU-a.
- Sva roba za koju se moraju prijaviti ugrađene emisije navedena je u Prilogu I. [CBAM Uredbi](#). To se naziva „robom u okviru CBAM-a“.
- Sektori kao što su „željezo i čelik“ spominju se samo u informativne svrhe. Na primjer, to znači da je uvoz amonijaka (oznaka KN 2814 10 00 ili 2814 20 00 u sektoru gnojiva) obuhvaćen CBAM Uredbom čak i ako se amonijak ne upotrebljava za proizvodnju gnojiva.

8. Kako će CBAM riješiti problem izmještanja ugljika gotovih ili polugotovih proizvoda?

- CBAM se uglavnom odnosi na osnovne materijale i robu od osnovnih materijala, ali i na neke gotove/prerađene proizvode, kao što su elementi za pričvršćivanje (oznaka KN 7318 XX XX).
- [CBAM Uredba](#) preispitat će se na kraju prijelaznog razdoblja kako bi se na temelju odabranih kriterija procijenilo može li se dodati dodatna roba i sektori u okviru ETS-a.

9. Primjenjuje li se CBAM na 'polovnu' robu?

- CBAM Uredba primjenjuje se na svu robu koja se uvozi u EU, odnosno koja se pušta u slobodan promet na jedinstvenom tržištu EU-a.

10. Primjenjuje li se CBAM na 'vraćenu robu'?

- Vraćena roba definirana je u članku 203. Carinskog zakonika Unije (Uredba (EU) br. 952/2013). Riječ je o robi koja se pušta u slobodni promet i koja ima koristi od izuzeća od carine jer je ranije bila roba Unije, bilo zato što je izvorno bila izvezena kao roba Unije ili zato što je prethodno puštena u slobodni promet, te zato što ispunjava određene uvjete (npr. puštena je u slobodni promet u roku

od tri godine nakon što je prethodno izvezena). Uvjeti pod kojima ta roba ispunjava uvjete za vraćenu robu utvrđeni su u carinskom zakonodavstvu, a nadležna carinska tijela procjenjuju jesu li ti uvjeti ispunjeni kada je roba deklarirana za puštanje u slobodni promet u EU-u.

- *Tijekom prijelaznog razdoblja* obveze izvješćivanja u okviru CBAM-a ne primjenjuju se na vraćenu robu kako je definirano u članku 203. Carinskog zakonika Unije. Zbog toga ugrađene emisije tih proizvoda ne moraju biti uključene u tromjesečno izvješće o CBAM-u. Međutim, za vraćenu robu kako je definirano u članku 205. Carinskog zakonika Unije obveze izvješćivanja nisu izuzete. Članak 205. primjenjuje se na vraćenu robu koja je izvorno ponovno izvezena nakon što je stavljena u unutarnju preradu.
- *Tijekom završnog razdoblja* deklaranti koji izvješćuju morat će u svojoj godišnjoj CBAM deklaraciji prijaviti vraćenu robu kako je definirano u članku 203. Carinskog zakonika Unije, ali moraju unijeti „nulu” za ukupne ugrađene emisije koje odgovaraju toj robi. Za vraćenu robu kako je definirano u članku 205. Carinskog zakonika Unije deklarant mora prijaviti ugrađene emisije kao i za svaki drugi uvoz robe u okviru CBAM-a.
- Gore navedene odredbe o „vraćenoj robi” primjenjuju se samo na robu podrijetlom iz trećih zemalja. S druge strane, za robu podrijetlom iz EU-a (u skladu s pravilima o podrijetlu) koja se vraća u Uniju CBAM se ne primjenjuje.

11. Primjenjuje li se CBAM na ambalažu?

- Obveza izvješćivanja o CBAM-u primjenjuje se ako je oznaka KN ambalaže dana u carinskoj deklaraciji i obuhvaćena Prilogom I. CBAM uredbe.

12. Primjenjuje li se CBAM na vojnu robu?

- Kako je predviđeno u članku 2. stavku 3. točki (c) [CBAM Uredbe](#), CBAM se ne primjenjuje na robu koja se premješta ili upotrebljava u kontekstu vojnih aktivnosti u skladu s člankom 1. točkom 49 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446 (UCC-DA).
- Međutim, imajte na umu da se članak 1. stavak 49. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446 (UCC-DA) odnosi samo na robu premještenu između vojnih snaga (npr. između baze NATO-a) u kontekstu vojnih aktivnosti kako je navedeno u točkama a) i b) gore navedenog članka. Definicija predviđena člankom 1. stavkom 49. Uredbe UCC-DA stoga se ne primjenjuje na kretanje komercijalne robe, odnosno robe prodane vojnim snagama EU-a. To znači da se za robu koju proizvode, popravljaju ili prerađuju trgovačka društva s poslovnim nastanom u EU-u, a zatim prodaju vojnim snagama EU-a, primjenjuje [CBAM Uredba](#).
- Za prekogranična kretanja vojne robe koja će se premjestiti ili upotrijebiti u kontekstu vojnih aktivnosti kako je definirano u članku 1. Stavku 49. uredbe UCC-DA, dokument koji se može upotrijebiti u carinske svrhe je NATO-ov ili EU-ov obrazac 302 kako je definirano u članku 1. stavku 50. Uredbe (EU) 2015/2446 (UCC-DA). Kada se ta roba deklarira putem obrasca 302 jasno je da ne podliježe CBAM-u. Ako se deklarira na drugačiji način, preporučuje se da uvoznik u carinskoj deklaraciji pojasni da roba ne podliježe CBAM-u zbog članka 2. stavka 3. točke (c) CBAM Uredbe. Detaljne informacije o uporabi obrasca 302 NATO-a i EU-a nalaze se u [dokumentu sa smjernicama TAXUD-a o „carinskim formalnostima u EU-u za vojnu robu koja se premješta ili upotrebljava u kontekstu vojnih aktivnosti \(uporaba obrasca 302\)”](#).
- Osim toga, treba napomenuti da ako robu uvoze vojna tijela država članica EU-a ili u njihovo ime, ali se ne premješta ili ne upotrebljava u bilo kojoj od aktivnosti iz članka 1. stavka 49. uredbe UCC-DA, tada roba ne može imati koristi od izuzeća iz CBAM-a.
- Radi potpunosti informacija imajte na umu da u skladu s člankom 324. stavkom 1. točkama (c) i (3) uredbe UCC-IA, roba stavljena u unutarnju preradu za isporuku zrakoplova za koju se smatra da je namijenjena ponovnom izvozu, popravak je unutar područja primjene ove odredbe. U tom se slučaju CBAM ne primjenjuje.

13. Primjenjuje li se CBAM na robu proizvedenu u najudaljenijim regijama EU-a, kao što su Mayotte ili La Reunion?

- CBAM Uredba primjenjuje se samo na robu podrijetlom iz trećih zemalja i uvezenu u carinsko područje Unije. Popis područja koja čine carinsko područje EU-a uključen je u članak 4. [Carinskog zakonika Unije \(Uredba \(EU\) No 952/2013\)](#). La Reunion, Mayotte, Guadeloupe i Martinique dio su carinskog područja EU-a i stoga se CBAM Uredba ne primjenjuje na robu proizvedenu na tim područjima.

14. Koje su treće zemlje obuhvaćene područjem primjene CBAM-a?

- U načelu, uvoz robe iz svih zemalja koje nisu članice EU-a obuhvaćen je CBAM-om. Međutim, određene treće zemlje koje sudjeluju u sustavu EU ETS ili su povezane s njim isključene su iz CBAM-a, tako da se cijena ugljika ne plaća dvaput za isti proizvod. To vrijedi i za članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) i za Švicarsku.
- CBAM se primjenjuje na električnu energiju proizvedenu u trećim zemljama i uvezenu iz njih, uključujući one zemlje koje žele integrirati svoja tržišta električne energije s EU-om. Ako su ta tržišta električne energije u potpunosti integrirana i pod uvjetom da se provode određene stroge obveze, predmetne zemlje mogle bi biti izuzete iz CBAM-a. U tom će slučaju EU preispitati sva izuzeća u 2030., a do tog bi trenutka partneri trebali uvesti mjere dekarbonizacije na koje su se obvezali i sustav trgovanja emisijama koji je jednak sustavu EU-a.

15. Trebam li prijaviti uvoz robe u okviru CBAM-a podrijetlom iz Ujedinjenog Kraljevstva?

- Ugrađene emisije iz robe podrijetlom iz Ujedinjenog Kraljevstva morat će se prijaviti tijekom prijelaznog razdoblja.

16. Što se događa u prijelaznom razdoblju? [ažurirano 16. 07.]

- Tijekom prijelaznog razdoblja, koje je započelo 1. listopada 2023. i završilo krajem 2025., deklarant koji izvješćuje (koji bi mogao biti uvoznik ili neizravni carinski zastupnik) mora na kraju svakog tromjesečja izvijestiti o emisijama ugrađenim u robu u okviru CBAM-a koja se uvozi tromjesečno, bez plaćanja financijske prilagodbe, čime se daje vrijeme za uspostavljanje konačnog sustava.
- Deklaranti koji izvješćuju trebali bi kontaktirati nacionalno nadležno tijelo u zemlji u kojoj imaju poslovni nastan kako bi dobili pristup prijelaznom CBAM registru, koji će se upotrebljavati za podnošenje tromjesečnih izvješća o CBAM-u.

17. Postoje li sankcije za nepridržavanje CBAM Uredbe?

- Da. Izvješćivanje o ugrađenim emisijama u robi u okviru CBAM-a od 1. listopada 2023. obvezno je. Deklarantima koji izvješćuju mogu se odrediti kazne u rasponu od 10 EUR do 50 EUR po toni neprijavljenih emisija.
- U slučaju nedostajućih, netočnih ili nepotpunih izvješća o CBAM-u, nacionalno nadležno tijelo može pokrenuti postupak ispravljanja, čime se deklarantima koji izvješćuju daje mogućnost ispravljanja mogućih pogrešaka.
- Nacionalno nadležno tijelo primjenjuje sankcije ako a) deklarant koji izvješćuje nije poduzeo potrebne korake za ispunjavanje obveze podnošenja izvješća o CBAM-u ili b) ako je izvješće o CBAM-u netočno ili nepotpuno, a deklarant koji izvješćuje nije poduzeo potrebne korake za ispravljanje izvješća o CBAM-u nakon što je nadležno tijelo pokrenulo postupak ispravljanja.

18. Gdje mogu pronaći detaljne informacije o tome kako izvjestiti o ugrađenim emisijama? [ažurirano 08. 08.]

- Sve potrebne informacije o načinu izvješćivanja navedene su u [Provedbenoj uredbi \(EU\) 2023/1773 o utvrđivanju pravila izvješćivanja za prijelazno razdoblje](#). Službe Komisije objavile su i periodično ažuriraju dva dokumenta sa smjernicama (jedan za uvoznike robe u okviru CBAM-a i jedan za proizvođače iz trećih zemalja) te jedan neobavezni predložak za komunikaciju kako bi se olakšala razmjena informacija između proizvođača i uvoznika. Ove dokumente možete pronaći na internetskim stranicama CBAM-a: https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en.
- Smjernice za uvoznike iz EU-a prevedene su na 24 službena jezika EU-a. Smjernice za proizvođače izvan EU-a sada su dostupne na engleskom, francuskom, njemačkom, poljskom, španjolskom, talijanskom, arapskom, hindskom, korejskom, mandarinskom, turskom i ukrajinskom jeziku.
- Internetske stranice CBAM-a također sadrže webinare, e-učenje i druge materijale.

19. Je li obavezno upotrebljavati Excel datoteku predloška za komunikaciju? [ažurirano 08. 08.]

- Ne, upotreba predloška za komunikaciju nije obvezna, već se preporučuje.
- Predložak za komunikaciju alat je koji subjektima omogućuje određivanje ugrađenih emisija u robi u okviru CBAM-a u skladu s metodologijom navedenom u [Provedbenoj uredbi \(EU\) 2023/1773](#). Predloškom se osigurava da se u izračunu uzmu u obzir svi relevantni tokovi i izvori emisija, potrošnja električne energije i relevantni prekursori.
- Predložak sadrži radni list „Summary_Communication” koji sadrži sve informacije potrebne deklarantu koji izvješćuje. Ovaj radni list time olakšava komunikaciju između proizvođača i uvoznika iz trećih zemalja (ili njihovih predstavnika).
- Unaprijed ispunjene verzije dostupne su na internetskim stranicama CBAM-a kao pomoć korisnicima u ispunjavanju predloška za komunikaciju. Osim toga, videozapis s pojedinostima o svim potrebnim koracima dostupan je na sljedećoj [poveznici](#).

20. Tko je odgovoran u slučajevima kada su dostavljene netočne ili nedovoljne informacije?

- Odgovornost je na deklarantu koji izvješćuje. To može biti uvoznik ili neizravni carinski zastupnik. Nacionalno nadležno tijelo odgovorno je za sudjelovanje u odgovarajućem dijalogu s deklarantom koji izvješćuje i može odrediti kazne.

21. Kome se mogu obratiti ako imam dodatna, konkretnija pitanja?

- Relevantno nacionalno nadležno tijelo i u konačnici Komisija ostaju vam na raspolaganju kako biste riješili sve sumnje koje imate u vezi s provedbom CBAM-a.
- Popis nacionalnih nadležnih tijela objavljuje se i stalno ažurira na namjenskim internetskim stranicama Komisije za CBAM: [Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama \(europa.eu\)](#).

Izvješćivanje: opća pitanja

22. Tko je odgovoran za izvješćivanje?

- Carinska tijela obavijestit će carinske deklarante o njihovoj obvezi izvješćivanja informacija tijekom prijelaznog razdoblja. Deklarant koji izvješćuje bit će ili uvoznik ili neizravni carinski zastupnik, ovisno o tome tko predaje carinsku deklaraciju. Carinska tijela mogu slobodno odabrati u kojem će obliku deklarante koji izvješćuju obavijestiti o njihovim obvezama izvješćivanja.
- Osoba odgovorna za obvezu izvješćivanja može biti jedna od sljedećih osoba:

1. uvoznik kada (i) uvoznik podnese carinsku deklaraciju za puštanje u slobodni promet robe u svoje ime i za svoj račun; i kada je (ii) uvoznik također deklarant koji ima odobrenje za podnošenje carinske deklaracije i prijavljuje uvoz robe;
2. Neizravni carinski zastupnik, kada carinsku deklaraciju podnosi neizravni carinski zastupnik imenovan u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. 952/2013; u slučajevima kada uvoznik ima poslovni nastan izvan Unije; ili kada je neizravni carinski zastupnik pristao na obveze izvješćivanja u skladu s člankom 32. Uredbe 2023/956, u slučaju kada uvoznik ima poslovni nastan unutar EU-a. Imenovani neizravni carinski zastupnik mora imati poslovni nastan u EU-u i ispunjavati uvjete za carinske predstavnike koje je odredila dotična država članica (vidjeti članak 18. Uredbe (EU) br. 952/2013).

23. Može li uvoznik imati nekoliko neizravnih carinskih zastupnika i obrnuto?

- Uvoznik je slobodan koristiti različite neizravne carinske zastupnike, od kojih je svaki odgovoran za određenu robu u okviru CBAM-a koju je unio u svoju carinsku deklaraciju. Svaki će zastupnik pokazati svoj vlastiti EORI broj na carini, što je dokaz tko je odgovoran za obvezu izvješćivanja o CBAM-u. Stoga ne može doći do dvostrukog brojanja ugrađenih emisija.
- Neizravni carinski zastupnici također mogu izvršiti obvezu izvješćivanja o CBAM-u i djelovati kao deklarant koji izvješćuje za više uvoznika. U tom slučaju neizravni carinski zastupnici i dalje moraju podnijeti jedno tromjesečno izvješće o CBAM-u koje sadrži svu robu u okviru CBAM-a za koju su proveli carinsku deklaraciju. Neizravni carinski zastupnik ne može podnijeti više tromjesečnih izvješća o CBAM-u za jedno razdoblje izvješćivanja.

24. Što je EORI broj i koja je uloga EORI brojeva u izvješćivanju o CBAM-u?

[dodano 19. 07.]

- U skladu s člankom 1. stavkom 18. Delegiranog akta Carinskog zakonika Unije ([UCC-DA](#)) 2015/2446, „Registracijski i identifikacijski broj gospodarskog subjekta” ([EORI broj](#)) znači identifikacijski broj jedinstven na carinskom području EU-a, koji carinsko tijelo dodjeljuje gospodarskom subjektu ili drugoj osobi za registraciju gospodarskog subjekta ili druge osobe u carinske svrhe. EORI broj jedinstven je na carinskom području EU-a jer se može upotrebljavati za carinske aktivnosti dotične osobe u bilo kojoj državi članici EU-a. Na primjer, nizozemsko trgovačko društvo s nizozemskim EORI brojem može podnijeti deklaraciju za puštanje u slobodni promet u Španjolskoj. Ako nizozemsko trgovačko želi koristiti carinskog zastupnika, taj carinski zastupnik može imati poslovni nastan u Španjolskoj, ali ne nužno; u potonjem slučaju moraju se poštivati odredbe članka 18. stavka 3. UCC-a. U svakom slučaju, bez obzira na nacionalno zakonodavstvo o carinskom zastupanju, osobe koje ispunjavaju kriterije utvrđene u točkama od (a) do (d) članka 39. UCC-a (tj. kriteriji koje je ispunio ovlašteni gospodarski subjekt za carinsko pojednostavljenje – AEOC) imaju pravo pružati takve usluge u državi članici koja nije država u kojoj imaju poslovni nastan.
- Deklaranti koji izvješćuju moraju podnijeti svoje izvješće o CBAM-u koristeći se istim EORI brojem koji je dostavljen carinskim tijelima prilikom podnošenja carinske deklaracije. Može postojati samo jedan EORI broj po gospodarskom subjektu. Nadležno nacionalno nadležno tijelo bit će nacionalno nadležno tijelo države članice EU-a u kojoj je deklarant koji izvješćuje primio svoj EORI broj.

25. Hoće li trgovačka društva moći podnositi izvješća na centraliziranoj razini ako podružnice u različitim državama članicama imaju različite registracijske i identifikacijske brojeve gospodarskih subjekata (EORI)?

- U načelu, roba u okviru CBAM-a pripisuje se deklarantu koji izvješćuje o CBAM-u putem EORI broja dostavljenog carinskim tijelima. To znači da će se prema zadanim postavkama izvješća o CBAM-u za različite podružnice (s različitim EORI brojevima) napraviti zasebno.

- Međutim, više grupnih subjekata iste multinacionalne korporacije može imenovati jednog neizravnog carinskog zastupnika za provedbu carinskih obveza i povezanih obveza u okviru CBAM-a na centraliziranoj razini za sve subjekte grupe.
- Također je moguće da jedan subjekt grupe djeluje kao neizravni carinski zastupnik za robu u okviru CBAM-a koju uvoze svi drugi subjekti grupe. Međutim, i dalje se primjenjuje opće pravilo: neizravni carinski zastupnici koji djeluju kao deklaranti koji izvješćuju i podnose izvješća o CBAM-u moraju također izvršiti carinske obveze povezane s robom obuhvaćenom izvješćem o CBAM-u.
- Nadalje, bilo bi moguće i da jedan subjekt grupe dostavi izvješća o CBAM-u kao pružatelj usluga za druge subjekte grupe iste multinacionalne korporacije. To je u načelu moguće, ali (i) ostali subjekti grupe ostali bi deklaranti koji izvješćuju za robu koju su uvezli i stoga bi ostali pravno odgovorni za izvješće o CBAM-u, i (ii) subjekt grupe koji djeluje kao pružatelj usluga trebao bi podnijeti zasebno izvješće o CBAM-u za robu koju uvozi svaki subjekt grupe, uključujući i za robu koju je sam uvezao.

26. Koje su obveze izvješćivanja? Do kada trebam podnijeti izvješće? [ažurirano 19. 07.]

Tijekom prijelaznog razdoblja CBAM-a, od 1. listopada 2023. do 31. prosinca 2025., uvoznik podnosi izvješće o CBAM-u na tromjesečnoj osnovi. To izvješće mora sadržavati informacije o robi uvezenoj tijekom prethodnog tromjesečja i smije se dostaviti najkasnije mjesec dana od završetka danog tromjesečja. U nastavku je naveden kalendar izvješćivanja tijekom prijelaznog razdoblja:

RAZDOBLJE IZVJEŠĆIVANJA	ROK PODNOŠENJA	ROK ZA IZMIJENU
2023: listopad – prosinac	2024: 31. siječanja	2024: 31. srpnja
2024: siječanj – ožujak	2024: 30. travnja	2024: 31. srpnja
2024: travanj – lipanj	2024: 31. srpnja	2024: 30. kolovoza
2024: srpanj – rujana	2024: 31. listopada	2024: 30. studenog
2024: listopad – prosinac	2025: 31. siječnja	2025: 28. veljače
2025: siječanj – ožujak	2025: 30. travnja	2025: 31. svibnja
2025: travanj – lipanj	2025: 31. srpnja	2025: 30. kolovoza
2025: srpanj – rujana	2025: 31. listopada	2025: 30. studenog
2025: listopad – prosinac	2026: 31. siječnja	2026: 28. veljače

Izvješće mora sadržavati informacije iz članka 35. Uredbe:

- ukupnu količinu svake vrste robe u okviru CBAM-a;
- stvarne ukupne ugrađene emisije;
- ukupne neizravne emisije;
- cijenu ugljika za naplatu u zemlji podrijetla za ugrađene emisije u uvezenoj robi (uključujući, prema potrebi, njezine relevantne prekursore), uzimajući u obzir bilo koji raspoloživi popust ili drugi oblik naknade.

27. Prvo izvješće o CBAM-u nisam mogao/la podnijeti u roku za podnošenje zbog tehničkih pogrešaka. Što da radim? [ažurirano 08. 08.]

- Ako deklarant koji izvješćuje ne može podnijeti izvješće o CBAM-u u roku za podnošenje zbog tehničkih pogrešaka, zakašnjelo podnošenje može se zatražiti putem prijelaznog CBAM registra.
- Za izvješća o CBAM-u za prva dva izvještajna razdoblja (tj. izvješća koja dospijevaju 31. siječnja 2024. i 30. travnja 2024.) opcija „zahtjev za odgodu podnošenja (tehnička pogreška)” više nije dostupna u prijelaznom razdoblju CBAM-a (bila je dostupna do 31. srpnja 2024.).
- Za izvješća o CBAM-u za treće razdoblje izvješćivanja (tj. izvješća koja dospijevaju 31. srpnja 2024.) ta će opcija biti dostupna do 30. kolovoza 2024. Nakon podnošenja zahtjeva deklaranti koji izvješćuju imaju 30 dana za podnošenje svog izvješća o CBAM-u.

- U skladu s nacionalnim nadležnim tijelima, deklarantima koji izvješćuju neće se izreći nijedna sankcija ako su imali tehničke poteškoće pri podnošenju izvješća o CBAM-u.
- Za detaljnije informacije o gumbu za odgodu podnošenja zahtjeva pogledajte dokument „CBAM – Request Delayed Submission Process for declarants“ (CBAM - zahtjev za odgođeni postupak podnošenja za deklarante) objavljen na internetskim [stranicama CBAM-a](#) u odjeljku „Guidance“ (Smjernice).

28. Nisam uspio/la podnijeti izvješće o CBAM-u u roku za podnošenje. Što će se sada dogoditi?

- Nepodnošenje izvješća o CBAM-u unutar izvještajnog razdoblja predstavlja kršenje [Provedbene uredbe](#). Ako se ne podnese izvješće o CBAM-u, mogu se primijeniti kazne.
- Ako deklarant koji izvješćuje ne podnese izvješće o CBAM-u u roku za podnošenje, nacionalno nadležno tijelo uputit će zahtjev za podnošenje putem prijelaznog CBAM registra. Ako deklarant koji izvješćuje nije registriran, nacionalno nadležno tijelo komunicirati će s deklarantom izvan registra.
- Osim toga, za podnošenje izvješća o CBAM-u nakon isteka roka deklaranti bi se trebali obratiti nadležnom tijelu države članice u kojoj imaju poslovni nastan. To se vrši putem funkcije zahtjeva u prijelaznom CBAM registru. Ako deklaranti nisu registrirani, trebali bi se obratiti nacionalnom nadležnom tijelu putem kontaktnih točaka navedenih u dokumentu „Provisional list of NCAs for the Carbon Border Adjustment Mechanism“ (Privremeni popis nacionalnih nadležnih tijela za mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama) objavljenom na internetskim [stranicama Komisije za CBAM](#) u odjeljku „Where to report“ (Gdje izvijestiti).
- Nacionalno nadležno tijelo će deklarantu koji izvješćuje dostaviti referentni broj, koji će deklarantu omogućiti upotrebu funkcionalnosti „Zahtjeva za odgodu podnošenja (zahtjev od strane nacionalnog nadležnog tijela)“ u prijelaznom CBAM registru. Deklarant će nakon toga imati 30 dana za podnošenje izvješća.
- Za detaljnije informacije o gumbu za odgodu podnošenja zahtjeva pogledajte dokument „CBAM – Request Delayed Submission Process for declarants“ (CBAM - zahtjev za odgođeni postupak podnošenja za deklarante) objavljen na internetskim [stranicama Komisije za CBAM](#) u odjeljku „Guidance“ (Smjernice).

29. Uvozim vrlo male količine robe u okviru CBAM-a. Jesu li ti proizvodi obuhvaćeni područjem primjene CBAM Uredbe?

- Male količine uvezene robe obuhvaćene područjem primjene CBAM-a mogu se automatski smatrati izuzetima iz CBAM Uredbe pod uvjetom da se primjenjuje izuzeće de minimis. U tom slučaju ne postoji obveza izvješćivanja.
- Izuzeće de minimis primjenjuje se na pošiljke u kojima ukupna intrinzična vrijednost robe u okviru CBAM-a ne prelazi 150 eura. Stoga je potrebno uzeti u obzir ukupnu vrijednost sve robe u okviru CBAM-a u jednoj pošiljci, a ako je ta vrijednost veća od 150 eura, ne primjenjuje se izuzeće de minimis. Za ilustraciju, razmotrite sljedeća dva slučaja:
  - **Slučaj 1.:** U pošiljci imam X vrsta robe koja nije u okviru CBAM-a, a svaka od njih je nominalne vrijednosti Y eura. Ta roba nije relevantna za primjenu izuzeća de minimis. Također imam jedan transportni spremnik Portland cementa identificiran oznakom KN (2523 21 00) za koji vrijednost ne prelazi 150 eura. Primjenjuje se izuzeće de minimis.
  - **Slučaj 2.:** U pošiljci imam X vrsta robe koja nije u okviru CBAM-a, a svaka od njih je nominalne vrijednosti Y eura. Ta roba nije relevantna za primjenu izuzeća de minimis. Također prevozim jednu tonu bijelog Portland cementa (oznaka KN 2523 21 00) i jednu tonu drugog Portland cementa (oznaka KN 2523 29 00). Vrijednost svake robe u okviru CBAM-a je 120 eura. Ukupna vrijednost robe u okviru CBAM-a u mojoj pošiljci veća je od 150 eura te se stoga ne primjenjuje izuzeće de minimis.

30. Što se smatra „pošiljkom“? [dodano 19. 07.]

- Jedna „pošiljka“ predstavlja proizvode koji su:
  - a) istodobno poslani od jednog izvoznika jednom primatelju; ili
  - b) obuhvaćeni jedinstvenom prijevoznom ispravom koja obuhvaća njihovu otpremu od izvoznika do primatelja ili, u nedostatku takvog dokumenta, jednim računom.
- Robu koju isti pošiljatelj otprema istom primatelju koja je naručena i isporučena odvojeno, čak i ako stiže isti dan, ali kao zasebne pošiljke poštanskom operateru ili ekspresnom prijevozniku na odredištu, trebalo bi smatrati zasebnim pošiljkama. U istom smislu, robu obuhvaćenu jednim nalogom koji je postavila ista osoba, ali koja se otprema odvojeno, trebalo bi smatrati zasebnim pošiljkama. Međutim, takva bi se definicija trebala primjenjivati ne dovodeći u pitanje odredbe kojima se uređuju carinske provjere (članak 46. UCC-a). Carinska tijela mogu provoditi sve provjere koje smatraju potrebnima kako bi osigurala usklađenost s carinskim pravilima.
- Međutim, treba imati na umu da u skladu s člankom 27. CBAM Uredbe Komisija poduzima mjere za rješavanje praksi izbjegavanja mjera, što uključuje umjetno razdvajanje pošiljaka u pošiljke čija vrijednost ne prelazi prag de minimis od 150 eura (vidjeti članak 27. stavak 2.b CBAM Uredbe).

31. Ja sam fizička osoba i kupio/la sam robu u okviru CBAM-a putem interneta za svoju osobnu uporabu. Naknadno sam shvatio/la da je roba uvezena u EU. Trebam li se pridržavati obveza izvješćivanja o CBAM-u?

- CBAM se uglavnom odnosi na osnovne materijale i osnovne materijalne proizvode kao što su čelik ili cement, te samo na ograničeni broj gotovih proizvoda. Ako ukupna intrinzična vrijednost robe u okviru CBAM-a u pošiljci ne prelazi 150 eura, primjenjuje se izuzeće de minimis.
- Drugo, pojedinci obično kupuju robu od prodavatelja s poslovnim nastanom u EU-u, koji će uvoziti robu putem kurirske službe. Kurir bi obično podnio carinsku deklaraciju u ime prodavatelja, za kojeg se smatra da je „deklarant koji izvješćuje“ u svrhe povezane s CBAM-om. U tom se slučaju pojedinci neće pojaviti nigdje u carinskoj deklaraciji, a CBAM Uredba ne primjenjuje se na njih. Imajte na umu, međutim, da je fizička osoba odgovorna za ispunjavanje obveza izvješćivanja o CBAM-u ako iz carinske deklaracije proizlazi da je fizička osoba uvoznik i da je carinsko zastupanje putem kurirske službe izravno.

32. Nisam uvezao/la robu u okviru CBAM-a tijekom određenog izvještajnog tromjesečja. Moram li podnijeti izvješće o CBAM-u?

- Ako niste uvezli (odnosno pustili u slobodan promet) bilo koju robu u okviru CBAM-a tijekom određenog tromjesečja, onda ne trebate podnijeti nikakvo izvješće o CBAM-u za to određeno tromjesečje.

33. Je li obvezno prijaviti povezane subjekte/postrojenja deklarirane robe u okviru CBAM-a?

- U pravilu deklaranti koji izvješćuju moraju obvezno prijaviti informacije o subjektima/postrojenjima u kojima je proizvedena roba u okviru CBAM-a.
- Odstupajući od ovog pravila, deklaranti koji izvješćuju mogu odlučiti da te informacije ne dostavljaju za uvoz do 30. lipnja 2024. ako su ugrađene emisije određene drugim metodama u skladu s člankom 4. stavkom 3. Provedbene uredbe (EU) 2023/1773, uključujući zadane vrijednosti koje je Komisija učinila dostupnima i objavila.
- Nije obvezno dodavati subjekte/postrojenja u registar postrojenja/subjekata dostupan u prijelaznom CBAM registru. To je dodatna funkcija osmišljena kako bi se smanjilo opterećenje u slučaju višestrukog izvješćivanja. Stoga se podaci o subjektima/postrojenjima mogu ispuniti izravno u izvješću o CBAM-u bez prethodnog evidentiranja u registru postrojenja/subjekata.

34. Što trebam učiniti ako subjekt koji je proizveo robu više ne postoji u trenutku uvoza? [dodano 19. 07.]

- Provedbena uredba ne sadržava odstupanje za robu koju su proizveli subjekti koji su prestali postojati. Stoga se u načelu primjenjuju iste obveze izvješćivanja kao i za svaki drugi uvoz robe u okviru CBAM-a.
- Međutim, ako deklarant koji izvješćuje nije u mogućnosti ispuniti obveze izvješćivanja jer subjekt više ne postoji, deklarant bi mogao koristiti podatke o emisijama za sličnu ili identičnu robu i to jasno navesti kao dodatne informacije. Za definiciju slične ili identične robe pogledajte članak 1. stavak 14. i članak 1. stavak 4. Provedbene uredbe (EU) 2015/2447.
- Nadalje, u polju za naziv subjekta i identifikator subjekta također je potrebno navesti da subjekt više ne postoji. Komisija i nacionalno nadležno tijelo mogu provjeriti istinitost tih izjava tijekom postupka preispitivanja i mogu pokrenuti postupak ispravka, ako se to smatra potrebnim.

Izvješćivanje: odgovornosti i postupci

35. Koja je uloga Europske komisije u prijelaznom razdoblju? [ažurirano 19. 07.]

Komisija će tijekom prijelaznog razdoblja imati sljedeće zadaće:

- Upravljanje prijelaznim CBAM registrom.
- Preispitivati izvješća o CBAM-u koja su predali deklaranti koji izvješćuju te nacionalnim nadležnim tijelima slati popise izvješća za koja ima razloga vjerovati da nisu u skladu s pravilima o CBAM-u.
- Pratiti provedbu CBAM-a, napredak i rizike izbjegavanja mjera, kao i analizirati utjecaj CBAM-a na izvoz, prerađene proizvode, trgovinske tokove i najmanje razvijene zemlje.
- Pripremiti sekundarno zakonodavstvo u obliku provedbenih akata:
  - Sredinom 2023. godine o prijelaznom razdoblju (čl. 35.), obvezama izvješćivanja i infrastrukturi izvješćivanja.
  - Sredinom 2024. godine o odobrenju deklaranata (čl. 5. i 17.) te CBAM registru (čl. 14.).
  - U provedbenim aktima iz sredine 2025. o neizravnim emisijama (prilog IV.), provjeri (članak 8.), akreditiranju verifikatora (čl. 18.), plaćenju cijeni ugljika (čl. 9.), informacijama za carinu (čl. 25.), epikontinentalnom pojasu (čl. 2.), prosječnoj cijeni ETS-a (čl. 21.), deklaraciji o CBAM-u (čl. 6.), metodologiji (čl. 7) i besplatnim dodjelama (čl. 31.).
- Pripremiti sekundarno zakonodavstvo u obliku delegiranih akata tijekom sredine 2025. za akreditiranje verifikatora (čl. 18.) i prodaju i otkup certifikata (čl. 20.). Ako je potrebno, Komisija će također pripremiti delegirane akte o izuzetim državama, pravila o električnoj energiji i izbjegavanju mjera.
- Uspostaviti zajedničku središnju platformu na kojoj će se prodaja i otkup certifikata odvijati u završnom razdoblju.

36. Što je nacionalno nadležno tijelo (NCA)?

- Svaka država članica imenovala je nacionalno nadležno tijelo koje će obavljati funkcije i dužnosti kako su definirane u Uredbi (EU) 2023/956. Ukratko, nacionalna nadležna tijela odgovorna su za provjeru kvalitete tromjesečnog izvješća o CBAM-u (uz potporu Komisije) i prema potrebi sudjeluju u dijalogu s deklarantima koji izvješćuju. Nacionalna nadležna tijela u konačnici osiguravaju usklađenost s pravilima o CBAM-u i mogu izreći sankcije. Naposljetku, od 2025. nadalje, za završno razdoblje, nacionalna nadležna tijela dodjeljivat će status „ovlaštenog CBAM deklaranta”.
- Popis nacionalnih nadležnih tijela objavljuje se i stalno ažurira na namjenskim internetskim stranicama Komisije za CBAM: [Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/cbam/). Nadležno nacionalno nadležno tijelo je nacionalno nadležno tijelo države članice poslovnog nastana deklaranta koji izvješćuje.

37. Moraju li uvoznici robe u okviru CBAM-a biti „ovlašteni” za uvoz robe u okviru CBAM-a tijekom prijelaznog razdoblja?

- Uvoznici robe u okviru CBAM-a ne moraju biti ovlašteni tijekom prijelaznog razdoblja kako bi tu robu uvozili u EU. Carina će uvoznike robe u okviru CBAM-a obavijestiti o njihovim obvezama izvješćivanja u trenutku uvoza.

38. Postoje li obveze provjere tijekom prijelaznog razdoblja? [ažurirano 19. 07.]

- Ne, provjera od strane vanjskog neovisnog tijela bit će obvezna samo od 2026. za izvješćivanje na temelju stvarnih vrijednosti. Sekundarno zakonodavstvo za završno razdoblje uslijedit će u narednim godinama, a u njemu će se definirati pravila za provjeru emisija na temelju podataka prikupljenih tijekom prijelaznog razdoblja od strane uvoznika iz EU-a.

39. O kojim ugrađenim emisijama treba izvješćivati svaki CBAM sektor?

- U sljedećoj tablici prikazan je pregled obuhvaćenih specifičnih emisija i stakleničkih plinova te način na koji se određuju izravne i neizravne emisije za svaki sektor koji je obuhvaćen područjem primjene CBAM-a. Posebnosti svakog sektora uzete su u obzir prilikom osmišljavanja metoda izvješćivanja i izračuna ugrađenih emisija u te proizvode uz istovremenu primjenu sustava EU-a za trgovanje emisijama:

Tema	Roba u okviru CBAM-a					
	Cement	Gnojiva	Željezo/čelik	Aluminij	Vodik	Električna energija
Metrika izvješćivanja	(po) toni robe					(po) MWh
Stakleničkih plinova pokriveno	Samo CO ₂	CO ₂ (plus dušikov oksid za određenu robu gnojiva)	Samo CO ₂	CO ₂ (plus perfluorokarboni (PFC) za određenu aluminijsku robu)	Samo CO ₂	Samo CO ₂
Pokrivenost emisijama tijekom prijelaznog razdoblja	Izravno i neizravno					Samo izravno
Pokrivenost emisijama tijekom završnog razdoblja	Izravno i neizravno		Samo izravno, podložno preispitivanju			Samo izravno
Određivanje izravnih ugrađenih emisija	Na temelju stvarnih emisija, no procjene (uključujući zadane vrijednosti) mogu se upotrijebiti za do 100 % specifičnih izravnih ugrađenih emisija za uvoz do 30. lipnja 2024. (tj. izvješća o CBAM-u do 31. srpnja 2024.) i do 20 % ukupnih specifičnih ugrađenih emisija složene robe za uvoz do 31. prosinca 2025.					Na temelju zadanih vrijednosti, osim ako je zadovoljeno nekoliko kumulativnih

		uvjeta
Određivanje neizravnih ugrađenih emisija	Na temelju stvarne potrošnje električne energije i zadanih čimbenika Emisija za električnu energiju, osim ako su ispunjeni uvjeti (tj. izravna tehnička veza ili ugovor u kupoprodaji električne energije). Procjene (uključujući zadane vrijednosti) mogu se upotrijebiti za do 100 % Specifičnih neizravnih ugrađenih emisija za uvoz do 30. lipnja 2024.	Nije primjenjivo

40. Koje bi informacije deklaranti koji izvješćuju trebali zatražiti od proizvođača u trećim zemljama kako bi osigurali da mogu podnijeti tromjesečno izvješće o CBAM-u?

- Deklarant u okviru CBAM-a u izvješću o CBAM-u mora dostaviti informacije sadržane u [Prilogu I. Provedbenoj uredbi](#).
- Kako bi se osiguralo da posjeduje sve potrebne informacije, deklarant koji izvješćuje mora od proizvođača zatražiti informacije sadržane u Prilogu IV. navedene [Provedbene uredbe](#). Službe Komisije prikupile su te informacije u neobveznom komunikacijskom predlošku (u Excel formatu) kako bi se olakšala razmjena informacija između subjekata i uvoznika. Taj je predložak dostupan je na internetskim [stranicama Komisije](#).

41. Koji dokumenti u izvorniku moraju biti dostavljeni u tromjesečnom izvješću o CBAM-u?

- Nijedan dokument nije potrebno dostaviti u izvorniku. Deklarant koji izvješćuje mora dostaviti potrebne informacije samo za tromjesečno izvješće o CBAM-u putem prijelaznog CBAM registra.
- U skladu s načelom transparentnosti iz odjeljka A.2. Priloga III. [Provedbenoj uredbi](#) pri postavljanju svih podataka relevantnih za utvrđivanje ugrađenih emisija proizvedene robe, uključujući potrebne popratne dokumente, vodi se potpuna i transparentna evidencija, najmanje četiri godina nakon razdoblja izvješćivanja. Ta se evidencija može objaviti deklarantu koji izvješćuje. Države članice EU-a mogu zatražiti takvu evidenciju u slučaju preispitivanja tromjesečnog izvješća o CBAM-u.

42. I uvoznik sam i neizravni carinski zastupnik koji podnosi izvješća o CBAM-u za drugog uvoznika. Trebam li podnijeti jedno izvješće o CBAM-u ili dva odvojena izvješća o CBAM-u?

- Deklaranti koji izvješćuju mogu djelovati i kao uvoznik (trgovačko društvo A, koje uvozi čelik) i kao neizravni carinski zastupnik (za društvo B, koje uvozi aluminijske). U tom slučaju deklaranti koji izvješćuju i dalje moraju podnijeti jedno tromjesečno izvješće o CBAM-u koje sadrži svu robu u okviru CBAM-a za koju su proveli carinsku deklaraciju.

43. Koja je stvarna dospjela „cijena ugljika” o kojoj moram izvijestiti?

- Kao što je navedeno u CBAM Uredbi, cijena ugljika je novčani iznos koji se plaća u trećoj zemlji, u okviru sustava smanjenja emisija ugljika, koji može usvojiti različite oblike kao što su porez, pristojba, naknada ili emisijske jedinice u okviru sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, izračunat za stakleničke plinove obuhvaćene takvom mjerom i oslobođen tijekom proizvodnje robe.
- Tijekom prijelaznog razdoblja deklaranti koji izvješćuju moraju prijaviti stvarnu dospjelu cijenu ugljika u jurisdikciji u kojoj je roba u okviru CBAM-a proizvedena. Tijekom završnog razdoblja objavljivanje tih informacija uvoznicima će omogućiti popust kako bi se izbjeglo dvostruko određivanje cijena ugrađenih emisija.

44. Tko će provjeriti točnost dostavljenih podataka i izvješća?

- Tijekom prijelaznog razdoblja i u skladu s člankom 11. [Provedbene uredbe](#) Komisija će provesti prvu provjeru izvješća o CBAM-u i nadležnom nacionalnom tijelu predati popis nepotpunih ili sumnjivih izvješća (tj. kada Komisija ima razloga vjerovati da nisu u skladu s CBAM Uredbom). Zatim je na nadležnom nacionalnom tijelu da odluči hoće li pokrenuti preispitivanje i mogući postupak ispravka, što u konačnici može dovesti do kazni.

45. Je li moguće ispraviti izvješće o CBAM-u koje je već dostavljeno? [ažurirano 08. 08.]

- Člankom 9. stavkom 1. [Provedbene uredbe](#) utvrđuje se da se već dostavljeno izvješće o CBAM-u i dalje može ispraviti do dva mjeseca nakon završetka izvještajnog tromjesečja.
- Nadalje, u skladu s člankom 9. stavkom 3. [Provedbene uredbe](#) deklarant koji izvješćuje može zatražiti i pružiti obrazloženje za takav zahtjev, ispravak izvješća o CBAM-u nakon tog roka. Deklaranti to mogu učiniti izradom zahtjeva pri nacionalnom nadležnom tijelu u prijelaznom CBAM registru (pod funkcionalnošću „Requests“ (Zahtjevi)). Nacionalno nadležno tijelo zatim će ocijeniti taj zahtjev i prema potrebi omogućiti deklarantu koji izvješćuje da ponovno podnese izvješće o CBAM-u ili da ga ispravi nakon isteka roka. Ponovno podnošenje ispravljenog izvješća o CBAM-u ili ispravak, ako je primjenjivo, provodi se najkasnije mjesec dana nakon odobrenja nadležnog tijela.
- Za prva dva tromjesečna izvješća [Provedbenom uredbom](#) dopušteno je dulje razdoblje za ispravke do roka za podnošenje trećeg tromjesečnog izvješća. To je značilo da bi se izvješća koja se trebaju dostaviti do 31. siječnja i 30. travnja mogla naknadno ispraviti do 31. srpnja 2024.

46. Želim ispraviti izvješće o CBAM-u. Trebam li odmah ispraviti pojedine informacije ili prikupiti stavke za ispravak i naknadno dostaviti konsolidirano izvješće o ispravku?

- Ne postoji ograničenje u odnosu na to koliko se često izvješće može mijenjati unutar dopuštenog vremenskog razdoblja.
- Budući da je Komisija počela analizirati izvješća početkom veljače 2024., na primjer za izradu zbirnih statističkih podataka, deklarante se potiče da ažuriraju informacije čim postanu dostupne, čak i ako se nakon toga očekuju daljnje izmjene.

47. Treba li izvješće biti samo na engleskom ili ga je moguće podnijeti na drugim jezicima?

- Izvješćivanje je moguće na sva 24 jezika EU-a.

Izvješćivanje: prijelazni CBAM registar

48. Što je prijelazni CBAM registar? [ažurirano 19. 07.]

- Kako bi se osigurala učinkovita provedba obveza izvješćivanja, Komisija je razvila elektroničku bazu podataka koja će prikupljati informacije prijavljene tijekom prijelaznog razdoblja. Prijelazni CBAM registar standardizirana je i sigurna elektronička baza podataka koja sadrži zajedničke elemente podataka za izvješćivanje u prijelaznom razdoblju te osigurava pristup, postupanje sa slučajevima i povjerljivost. Prijelazni CBAM registar osnova je za razvoj i uspostavu CBAM registra u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2023/956.
- Deklaranti koji izvješćuju mogu se povezati s prijelaznim CBAM prijelaznim registrom putem ove poveznice: <https://cbam.ec.europa.eu/declarant>

49. Za što će se upotrebljavati prijelazni CBAM registar?

- Prijelazni CBAM registar omogućuje komunikaciju između Komisije, nadležnih tijela, carinskih tijela država članica i deklaranta koji izvješćuju.
- Prijelazni CBAM registar neće se upotrebljavati za izvršenje jer će prikupljene informacije služiti isključivo kao sažetak analize i prikupljanja podataka tijekom prijelaznog razdoblja.

50. Je li prijelazni CBAM registar isto što i EU-ov Carinski portal za gospodarstvenike?

- Prijelazni CBAM registar za deklarante koji izvješćuju neovisan je o EU-ovom Carinskom portalu za gospodarstvenike (EUCTP). Ipak, postojeći uvoznici koji će djelovati i kao deklaranti u okviru CBAM-a moći će koristiti svoj postojeći korisnički račun ako država članica EU-a to dozvoljava. Ovisno o državi članici, možda će biti potrebno zatražiti poseban pristup CBAM modulu.

51. Jesu li podaci podijeljeni u prijelaznom CBAM registru povjerljivi?

- Sukladno članku 14 [CBAM Uredbe](#), informacije sadržane u CBAM registru „povjerljive su, uz iznimku imena, adresa i informacija za kontakt subjekata te lokacije postrojenja u trećim zemljama.“ Članak 13 [CBAM Uredbe](#) i članak 15 [Provedbene uredbe](#) koji utvrđuje obveze izvješćivanja za prijelazno razdoblje uključuju obvezu čuvanja profesionalne tajne informacija koje prikupi nadležno nacionalno tijelo.
- Neke od zatraženih informacija potrebne su kako bi se potkrijepila razina emisija o kojoj se izvješćuje, pogotovo pri nedostatku potvrde vanjskih i neovisnih verifikatora. Međutim, važno je imati na umu da je većina podataka koje uvoznik može zatražiti i koji se smatraju osjetljivim, neobavezna. Na primjer, Prilog IV. [Provedbene uredbe](#) sadrži informacije o „preporučenoj komunikaciji operatora postrojenja prema deklarantima koji izvješćuju“, no potrebno je priložiti samo informacije iz Priloga I. Prijelazni CBAM registar precizira koji su unosi obvezni a koji izborni.
- U izbornom Excel predlošku koji subjekti i uvoznici mogu upotrijebiti za razmjenu informacija tijekom prijelaznog razdoblja, operatori postrojenja mogu izabrati hoće li podijeliti potpune, detaljne informacije (izborno) ili samo kartice sa sažetkom potrebne za dostavu CBAM deklaracije. Postoji određena fleksibilnost koja operatorima omogućava da ne dijele informacije koje možda smatraju osjetljivima. Na temelju tog iskustva, Komisija će razmotriti i informacije koje se moraju navesti u izvješćima i od strane vanjskih verifikatora u konačnom režimu.
- Komisija razmatra, za završno razdoblje, mogućnost pružanja individualnog pristupa registru proizvođačima kako bi mogli informacije dostaviti izravno, putem registra, bez mogućnosti da deklaranti koji izvješćuju vide specifične informacije.

52. Kako se mogu registrirati kao deklarant i pristupiti prijelaznom CBAM registru?

- Ako namjeravaju postati deklaranti koji izvješćuju za svrhe CBAM-a, gospodarski subjekti moraju kontaktirati nacionalno nadležno tijelo (NCA) države članice u kojoj se nalazi njihov poslovni nastan. Privremeni popis NNT-a objavljen je i redovno se ažurira na internetskim stranicama Komisije za CBAM: [Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama \(europa.eu\)](#)
- U svakoj je državi članici NCA odgovoran i za pružanje pristupa prijelaznom CBAM registru deklarantima koji izvješćuju. U nekim slučajevima bit će potrebno otvoriti novi, specifični CBAM račun s novim podacima za prijavu. U drugim će se slučajevima za pristup carinskom sustavu moći koristiti postojeći računi. U slučaju Španjolske, na primjer, pristup prijelaznom CBAM registru dopušten je isključivo putem carinske domene. Molimo, kontaktirajte vaš NNT za više detalja o podacima za prijavu koji se odnose na vaš slučaj.
- Kada deklarant koji izvješćuje koristi „pružatelja usluga u okviru CBAM-a“, moguće je od NCA-a zatražiti, u UUMDS-u, izradu svih korisničkih profila (uvoznici i „pružatelji usluga u okviru CBAM-a“)

istovremeno. Jednom kada su korisnički profili izrađeni u UUMDS-u, uvoznik-poslodavac (EO) može delegirati CBAM deklarantu pristup pružatelju-zaposleniku (EMPL).

53. Uvoznik sam sa sjedištem u Švicarskoj ili EGP-u (Norveška, Island, Lihtenštajn). Kako mogu pristupiti prijelaznom CBAM registru?

- Niti jedna obveza izvješćivanja o CBAM-u ne odnosi se na robu u okviru CBAM-a uvezenu u Švicarsku ili EGP. Uvoznici sa sjedištem u tim zemljama ne mogu pristupiti prijelaznom CBAM registru.
- Međutim, roba u okviru CBAM-a uvezena u carinsku uniju EU-a spada u područje primjene CBAM Uredbe i o njoj mora izvijestiti deklarant koji izvješćuje. Ako uvoznik robe u okviru CBAM-a u Europsku uniju ima sjedište u Švicarskoj ili EGP-u, deklarant koji izvješćuje u svrhe CBAM-a mora biti neizravni carinski zastupnik kojeg je zaposlio uvoznik. Deklarant koji izvješćuje bit će taj koji će dobiti pristupne podatke za prijelazni CBAM registar.

54. Koja su dostupne okoline prijelaznog CBAM registra?

- Postoji produkcijska okolina i testna okolina CBAM registra koje su dostupna CBAM deklarantima koji izvješćuju.
- Testna okolina može se koristiti kao testno okruženje za upoznavanje s CBAM obrascem za kvartalno izvješće te korisničkim sučeljem CBAM registra.
- Iz sigurnosnih razloga, za svaku je okolinu potrebna odvojena registracija (može se koristiti ista e-mail adresa). Relevantni NNT deklarantima koji izvješćuju daje podatke za pristup objema okolinama.
- Poveznica za prijelazni CBAM registar za produkciju: <https://cbam.ec.europa.eu/declarant>
- Poveznica za testnu okolinu prijelaznog CBAM registra: <https://conformance.cbam.ec.europa.eu/declarant>

55. Tko može zatražiti pristup prijelaznom registru u društvu koje je deklarant koji izvješćuje?

- Svaka fizička osoba koja može dokazati da predstavlja pravnu osobu može kontaktirati NNT države članice u kojoj se nalazi poslovni nastan pravne osobe kako bi zatražila pristup CBAM registru kao CBAM deklarant koji izvješćuje. NNT je odgovoran za potvrđivanje opravdanosti zahtjeva i dodjelu dozvole pristupa CBAM deklarantu. Vlasnik računa kojem će NNT odobriti pristup kao CBAM deklarantu odgovoran je za čuvanje povjerljivosti računa i delegiranje pristupa dodatnim računima (zaposlenicima) društva.

56. Tko može ispuniti izvješće o CBAM-u u prijelaznom CBAM registru za deklaranta koji izvješćuje? [ažurirano 19.07.]

- Više korisničkih računa prijelaznog registra može se povezati na isti EORI broj ako ti računi pripadaju zaposlenicima ili odgovornim deklarantima koji izvješćuju (odnosno uvozniku ili neizravnom carinskom zastupniku). Međutim, samo će jedan korisnik moći bilo kada uređivati određeno CBAM kvartalno izvješće u prijelaznom CBAM registru.
- Deklarant koji izvješćuje može delegirati pristup prijelaznom registru „pružatelju usluga u okviru CBAM-a“ koji može ispuniti izvješće o CBAM-u u ime deklaranta koji izvješćuje. Delegacija u takvim slučajevima slijedi model delegacije „poslodavac - zaposlenik“ gdje je „poslodavac“ ili uvoznik ili neizravni carinski zastupnik a „zaposlenik“ je „pružatelj usluga u okviru CBAM-a“. Zapamtite da će u ovom slučaju i uvoznik-poslodavac (EO) i pružatelj-zaposlenik (EMPL) korisnike morati konfigurirati države članice u UUM&DS-u te da će obveza uvoznika biti delegirati (putem UUM&DS-a) pristup CBAM deklaranta „pružatelju usluga u okviru CBAM-a“. To znači da kada se „pružatelj usluga u okviru CBAM-a“ poveže na CBAM registar kao zaposlenik, pružatelj usluga koristi EORI broj uvoznika koji je delegirao pristup.

57. Mogu li društva koja nisu izravno obveznici CBAM-a također imati pristup prijelaznom CBAM registru?

- Ne, pristup prijelaznom CBAM registru dozvoljen je samo deklarantima koji izvješćuju, nadležnim tijelima unutar država članica, carinskim tijelima i Europskoj komisiji.

58. Kako popuniti podatke u prijelaznom CBAM registru?

- Kvartalna izvješća moraju se ispuniti po uvozniku, oznaci KN i postrojenju. Dva su načina unosa podataka u prijelazni CBAM registar:
  - Deklaranti koji izvješćuju mogu ručno izravno unijeti podatke u sučelje prijelaznog CBAM registra.
  - Također, deklaranti koji izvješćuju mogu koristiti XML strukturu kako bi učitali CBAM kvartalna izvješća. Jednom kada je XML datoteka uspješno učitana, izradit će se novi nacrt kvartalnog izvješća koji se može podnijeti putem korisničkog sučelja CBAM registra. Prateća XLS datoteka, koja se može koristiti za ispunjavanje kvartalnog izvješća pomoću XML-a, objavljena je na internetskim [stranicama Komisije za CBAM](#).
- Postoje obvezna i izborna polja. U prijelaznom CBAM registru obvezna polja označena su zvjezdicom (*). Obvezna polja bit će označena i u pratećoj [XLS datoteci](#).
- Detaljne informacije o ispunjavanju izvješća te korištenju XSD datoteke mogu se pronaći u [Korisničkom priručniku prijelaznog CBAM registra za deklarante](#).
- Nacrt izvješća može se spremati čak i ako nisu navedeni svi obvezni elementi. Međutim, pri podnošenju izvješća svi obvezni elementi moraju biti navedeni.

59. Koje informacije moram unijeti u polje „primjenjiva metodologija izvješćivanja“ i „drugi izvor“

- U polje „Primjenjiva metodologija izvješćivanja“ deklaranti koji izvješćuju navode dodatne informacije o korištenim metodama nadzora i izvješćivanja. U slučaju kada se stvarni podaci za neizravnu i izravnu emisiju koriste za određivanje specifičnih ugrađenih emisija, na primjer, deklaranti mogu specificirati je li korištena metodologija na temelju izračuna (standardna ili bilanca mase) ili koja se temelji na mjerenju.
- U polje „Drugi izvor“, deklaranti moraju navesti dodatne informacije o izvoru ili emisijskim faktorima. One mogu uključivati i navođenje poveznice na javno dostupne podatke ili druge relevantne izvore.

Metodologija za izračunavanje ugrađenih emisija u robi u okviru CBAM-a u prijelaznom razdoblju

60. Koje je relevantno vremensko razdoblje za izračun ugrađenih emisija? Mogu li se koristiti podaci prijašnjih godina? [ažurirano 19.07.]

- Zadano izvještajno razdoblje, odnosno referentno razdoblje u kojem subjekti mogu utvrditi ugrađene emisije, je jedna kalendarska godina. Međutim, uporaba drugih razdoblja (kao što je fiskalna godina) opravdana je pod uvjetom da osigurava sličnu pokrivenost i pokriva najmanje 3 mjeseca. Više informacija navedeno je u Smjernicama u Odjeljku 4.3.4 (za EU-uvoznike)/Odjeljku 4.3.3 (za postrojenja izvan EU).
- Ako subjekti prate svoje emisije na temelju kalendarske godine, trebaju početi pratiti emisije prema metodologiji u okviru CBAM-a već 2024. godine kako bi bili dostupni svi potrebni podaci za robu proizvedenu 2024. godine i uvezenu u 2025. godine.

- U izvješću o CBAM-u za prvi kvartal u godini moraju se koristiti podaci iz prethodne godine. U slučaju kada ti podaci na kraju siječnja/veljače još uvijek nisu dostupni, mogu se iskoristiti podaci od godine ranije.
- Za informacije o zalihama pogledajte pitanje „Kako postupiti sa zalihama za koje nisu dostupni podaci o emisiji?“

61. Što je jednostavna i složena roba?

- Postoje dvije vrste robe u okviru CBAM-a, jednostavna i složena. „Jednostavna roba“ je roba proizvedena od ulaznih materijala za koje se prema metodologiji izvješćivanja u okviru CBAM-a smatra da sadrže nulte ugrađene emisije. Prema tome, ugrađene emisije jednostavne robe u okviru CBAM-a u potpunosti se temelje na emisijama koje se odvijaju tijekom njihove proizvodnje.
- Za „složenu robu“ nužno je uključiti ugrađene emisije relevantnih prekursora, u području primjene CBAM-a, ako se koriste u procesu proizvodnje. Relevantni ulazni materijali (prekursori) odnose se na sirovine koje se koriste u proizvodnji same složene robe u okviru CBAM-a. U cementom sektoru, tipičan primjer prekursora je cementni klinker, koji je glavni sastojak cementa Portland.

62. Što su izravne i neizravne emisije?

- Izravne emisije obuhvaćaju emisije koje se stvaraju tijekom procesa proizvodnje robe u okviru CBAM-a, uključujući one iz proizvodnje grijanja i hlađenja, neovisno o lokaciji proizvodnje grijanja i hlađenja. Prema tome, kada se proizvodnja grijanja i hlađenja odvija izvan postrojenja, emisije koje nastaju smatraju se izravnim emisijama.
- Neizravne emisije obuhvaćaju proizvodnju električne energije koja se troši tijekom proizvodnje robe u okviru CBAM-a.
- Ugrađene izravne i neizravne emisije relevantnih prekursora uzimaju se u obzir i pri određivanju specifičnih ugrađenih izravnih i neizravnih emisija robe u okviru CBAM-a.
- Tijekom prijelaznog razdoblja, u svrhe praćenja, uvoznici su dužni izvijestiti i o izravnim i o neizravnim emisijama za svu robu koja spada pod područje primjene CBAM-a. Tijekom završnog razdoblja koje započinje 1. siječnja 2026. godine, područje primjene CBAM-a ograničeno je na izravne emisije za željezo/čelik, aluminij i vodik, dok će uvoznici cementa i gnojiva morati prijaviti i izravne i neizravne emisije.

63. Što je „koncept mjehurića“ i kako funkcionira?

- Ako postrojenje proizvodi složenu robu i prekursore, a taj se prekursor u potpunosti koristi za proizvodnju te složene robe, zajednički (samostalni) granični sustav proizvodnog procesa može se definirati unutar postrojenja (više informacija potražite u Smjernicama).

64. Ako je uvezena roba u okviru CBAM-a proizvedena pomoću prekursora iz EU-a (npr. sirovo željezo) - ulazi li ona u izračun?

- Da, relevantni prekursori proizvedeni u EU-u također se moraju obračunati u utvrđivanju ugrađenih emisija.
- Međutim, imajte na umu da ako prekursor proizlazi iz EU proizvodnje, cijena ugljika koja je već plaćena u Uniji može se odraziti u izvješću o CBAM-u. (Više informacija o izvješću plaćenih efektivnih cijena ugljika možete pronaći u Smjernicama za postrojenja izvan EU-a, odjeljak 6.10).

65. Može li se pravilo apsorpcije primijeniti u izračunu ugrađenih emisija složene robe? [dodano 19.07.]

- Ne. Pravilo apsorpcije je pravilo koje se koristi za određivanja porijekla robe. Pravilo apsorpcije omogućuje zadržavanje statusa proizvoda s podrijetlom poluproizvoda koji se koriste za naknadne proizvodne postupke robe s podrijetlom i zanemarivanje svih prijašnjih ulaznih materijala bez

podrijetla sadržanih u poluproizvodu, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti. Izračun ugrađenih emisija u robi u okviru CBAM-a slijedi potpuno drugačija pravila.

66. Hoće li Europska komisija službeno ili neslužbeno verificirati „istovjetnost“ alternativnih metoda?

- Prijelazno razdoblje svima predstavlja razdoblje učenja, uključujući službe Komisije i nacionalna nadležna tijela. Ako alternativne metode ne zadovoljavaju standarde sadržane u Članku 4. stavku 2. [Provedbene uredbe](#), pogotovo za uvoze nakon 30. lipnja 2024. godine, takva metoda izračuna mogla bi se odbiti. Nacionalno nadležno tijelo započelo bi komunikaciju s deklarantom koji izvješćuje kako bi prikupilo točnije podatke.

67. Kako se određuju neizravne emisije za proizvodnju robe u okviru CBAM-a?

- Neizravne emisije određuju se množenjem električne energije potrošene za proizvodnju robe u okviru CBAM-a s relevantnim emisijskim faktorom. Emisijski faktor može se temeljiti na električnoj mreži ili predstavljati stvarni emisijski faktor.

68. Koji se emisijski faktori električne energije trebaju iskoristiti pri određivanju neizravnih emisija?

- U prijelaznom razdoblju zadani emisijski faktori za električnu energiju temelje se na podacima Međunarodne agencije za energiju (IEA) koji pokrivaju petogodišnji prosjek. Komisija ih izdaje za pojedine zemlje u prijelaznom CBAM registru.
- Može se koristiti i bilo koji drugi emisijski faktor zemlje porijekla mreže ako se temelji na javno dostupnim podacima. Mogu se iskoristiti i emisijski faktor za električnu energiju ili emisijski faktor za CO₂.
- Stvarni emisijski faktor za električnu energiju može se iskoristiti u slučaju izravne tehničke veze između izvora električne energije i postrojenja koje proizvodi robu u okviru CBAM-a ili u slučaju ugovora o kupnji električne energije između proizvođača i potrošača električne energije.

69. Mogu li tržišne potvrde (jamstvo podrijetla, certifikati za obnovljivu energiju, itd.) opravdati uporabu stvarnih emisijskih faktora?

- Tijekom prijelaznog razdoblja opće pravilo za emisijski faktor za električnu energiju je taj da se moraju upotrijebiti zadane vrijednosti koje će osigurati Komisija. Međutim, stvarni emisijski faktor za električnu energiju može se koristiti ako su zadovoljeni relevantni uvjeti (odnosno, postojanje izravne tehničke veze ili ugovora o kupnji električne energije, kako je prethodno objašnjeno).
- Specifični emisijski faktori koji se temelje na tržištu, koje npr. određuje jamstvo podrijetla, ili zeleni certifikati ne mogu se koristiti za opravdanje korištenja stvarnih emisijskih faktora.
- Za više informacija pogledajte Odjeljak D.2 Priloga III. Provedbene CBAM uredbe te Smjernice za postrojenja izvan EU-a, odjeljak 6.7.3.2.

70. Trebaju li emisije iz transporta na licu mjesta biti uključene u izračun?

- Uključene su emisije koje su rezultat transporta na pokretnim trakama, u cjevovodima i korištenja druge stacionarne opreme. Nisu uključene emisije koje nastaju korištenjem pokretnih strojeva (kamiona, viličara, itd.). Pravila su ista kao i u EU-ovom sustavu trgovanja emisijama.

71. Mogu li se hvatanje i upotreba (CCU)/hvatanje i skladištenje ugljika (CCS) koristiti za smanjenje emisija u svrhu utvrđivanja ugrađenih emisija?

[ažurirano 08.08.]

- Hvatanje, upotreba i skladištenje ugljika (eng. CCUS) tehnike su koje postaju sve dostupnije na tržištu kako bi se smanjile emisije ugljikovog dioksida. Takvo smanjenje emisija može se uzeti u obzir

pri utvrđivanju ugrađenih emisija u robi u okviru CBAM-a, ako su zadovoljeni određeni uvjeti. Ti su uvjeti navedeni u Prilogu III., odjeljku B.8.2 [Provedbene uredbe](#) (odjeljak 6.5.6.2. Smjernica pruža više informacija). Ti su uvjeti zapravo da se uhvaćeni ugljični dioksid može upotrijebiti u proizvodnji proizvoda u kojima je trajno kemijski vezan ili da se uhvaćeni ugljični dioksid prenosi na dugoročno geološko skladište.

72. Je li poboljšano crpljenje nafte (EOR) prihvatljivo za izuzimanje u izračunu ugrađenih emisija? [dodano 19.07.]

- Poboljšano crpljenje nafte (eng. EOR) primarno je tehnologija koja se koristiti za povećanje crpljenja nafte. CO₂ koji je unesen u proces teoretski se može uzeti u obzir za odbitak u izračunu ugrađenih emisija ako mjesto vađenja nafte predviđa mjesto dugoročnog geološkog skladištenja i ako su zadovoljeni određeni uvjeti. Ti su uvjeti, jednaki kao oni za hvatanje i skladištenje ugljika (CCS), navedeni u Prilogu III., odjeljku B.8.2 [Provedbene uredbe](#) (odjeljak 6.5.6.2. Smjernica pruža više informacija).

73. Jesu li emisijski faktori iz Procjene životnog ciklusa (LCA)/inventara životnog ciklusa prihvatljivi?

- Ne, emisijski faktori iz procjene životnog ciklusa (eng. LCA)/inventara životnog ciklusa nisu prihvatljivi u izračunu ugrađenih emisija u izvješću o CBAM-u. Međutim, imajte na umu da do 30. lipnja 2024. godine, odnosno izvješća čiji je rok 31. srpnja 2024. godine, deklarant koji izvješćuje koji nema raspoložive sve informacije za svaki uvoz robe može koristiti druge metode za utvrđivanje emisija. U ovom ograničenom razdoblju mogu upotrijebiti emisijski faktori iz procjene životnog ciklusa (LCA)/inventara životnog ciklusa. Nadalje, ako se ugrađene emisije utvrđuju korištenjem jedne od prihvatljivih metoda praćenja i izvješćivanja opisanim u Članku 4. stavku 2. Provedbene uredbe (EU) 2023/1773, a ta metoda koristi emisijske faktore iz procjene životnih ciklusa, to je također moguće do kraja 2024.
- Kako je objašnjeno u [Smjernicama za postrojenja izvan EU-a](#), odjeljku 6.2.1. i tablici 6-1, koncept ugrađenih emisija uži je nego područje primjene procjene životnog ciklusa (LCA) i ugljičnog otiska proizvoda (PCF). Upotreba emisijskih faktora iz LCA baze podataka stoga značajno precjenjuje ugrađene emisije. To je protivno dizajnu CBAM-a, čija je svrha pratiti emisije koje pokriva EU-ov sustav trgovanja emisijama. U završnoj fazi, uvoznici bi trebali predati previše CBAM certifikata ako su koristili te emisijske faktore.
- Međutim, ne može se isključiti mogućnost da pružatelji LCA baze podataka u budućnosti razviju skupove podataka kompatibilne s CBAM-om. Operatori postrojenja koji proizvode robu u okviru CBAM-a mogli bi koristiti takve skupove podataka, pod uvjetom da dokumentacija baze podataka pruža dokaze da su granice sustava na kojima se temelje vrijednosti baze podataka prikladne za CBAM, budući da su operateri odgovorni za izvješćivanje točnih podataka.

74. Dobavljač mi nije poslao potrebne informacije prije isteka roka za predaju izvješća. Što da napravim? [ažurirano 08.08.]

- Kvalitetna suradnja između proizvođača iz trećih zemalja i deklaranata koji izvješćuju je ključna. Komisija je izdala smjernice i predloške koji će proizvođačima pomoći utvrditi ugrađene emisije robe u okviru CBAM-a koju proizvode u zemljama izvan EU.
- U konačnici, deklaranti koji izvješćuju snose odgovornost za potpunost i točnost izvješća o CBAM-u. Deklaranti koji izvješćuju odgovorni su i mogu biti kažnjeni ako se ne pridržavaju obveze izvješćivanja o CBAM-u i ako nisu poduzeli potrebne korake kako bi se pridržavali obveze predaje potpunog i točnog izvješća o CBAM-u, nakon postupka ispravka.
- Za uvoze od 1. srpnja 2024. godine, deklaranti koji izvješćuju dužni su izvijestiti stvarne emisije za svaku robu u okviru CBAM-a koja je uvezena u EU. Ako deklarant nije u mogućnosti dobiti stvarne

podatke o emisiji od dobavljača i odabere izvijestiti zadane vrijednosti (izvan količinskog ograničenja objašnjenog u 75. pitanju), izvješće o CBAM-u bit će netočno/nepotpuno.

- Deklaranti koji izvješćuju moraju poduzeti sve moguće napore kako bi od dobavljača ili proizvođača nabavili stvarne podatke o emisijama robe u okviru CBAM-a. Ako deklaranti u konačnici ne uspiju nabaviti stvarne podatke o emisiji, moraju dokazati da su poduzeli sve moguće razumne napore, upotrijebiti polje „komentari“ u prijelaznom CBAM registru kako bi naveli opravdanja, te priložiti popratne dokumente koji potvrđuju neuspjele pokušaje i korake poduzete kako bi od dobavljača i/ili proizvođača nabavili podatke.
- Nacionalna nadležna tijela odgovorna su za procjenjivanje jesu li deklaranti koji izvješćuju poduzeli sve potrebne korake kako bi se pridržavali obveze predaje potpunog i točnog izvješća o CBAM-u. U tom kontekstu mogu se uzeti u obzir sasvim opravdane poteškoće u smislu dobivanja potrebnih podataka o stvarnim vrijednostima emisija od proizvođača robe u okviru CBAM-a.
- Pri odlučivanju o sankcijama, nacionalna nadležna tijela mogu uzeti u obzir sredstva i resurse koje su deklaranti koji izvješćuju učinkovito dodijelili neuspješnim pokušajima prikupljanja podataka, uključujući procjenu primjerenosti tih sredstava i resursa prema gospodarskoj veličini deklaranta koji izvješćuje i ukupnom iznosu robe u okviru CBAM-a i njihovih ugrađenih emisija. Nacionalna nadležna tijela mogu uzeti u obzir i ponavljanje takvih radnji te kontrolu proizvođača ili dobavljača iz trećih zemalja, vremensko razdoblje u pitanju i njegovo trajanje.
- Deklaranti koji izvješćuju uvijek moraju pokazati da su poduzeli sve moguće napore koji se od njih mogu razumno očekivati kako bi od operatora dobili potrebne podatke o stvarnim emisijama, u pogledu njihovih internih operativnih kapaciteta te mogućnosti operatora da utvrdi stvarne emisije.

75. Što su zadane vrijednosti? Kako funkcioniraju? [ažurirano 08.08.]

- Za uvoze do 30. lipnja 2024. godine (odnosno, izvješća o CBAM-u kojima je rok 31. srpnja 2024. godine), za svaki uvoz robe za koju deklarant koji izvješćuje nema sve informacije, deklarant koji izvješćuje može upotrijebiti druge metode utvrđivanja emisija, uključujući zadane vrijednosti koje je objavila Komisija (vidi [internetske stranice TAXUD CBAM](#))
- Uporaba zadanih vrijednosti u svrhu izvješćivanja tijekom prijelaznog razdoblja tako je bila moguća za prva tri razdoblja izvješćivanja, bez količinskog ograničenja.
- Također, procijenjene vrijednosti (uključujući zadane vrijednosti) mogu se upotrijebiti za vrijeme cijelog razdoblja izvješćivanja za ulazni materijal i podprocese s relativno malim doprinosom (odnosno, <20 %) ukupnim ugrađenim emisijama složene robe.
- Drugim riječima, to znači da se za uvoze do 30. lipnja 2024. 100 % ukupnih ugrađenih emisija može utvrditi pomoću zadanih vrijednosti. Za ostatak prijelaznog razdoblja (odnosno za uvoze od 1. srpnja 2024. do 31. prosinca 2025. godine) procijenjene vrijednosti mogu se koristiti, ali primjenjuje se količinsko ograničenje: za složenu robu, do 20 % ukupnih ugrađenih emisija, uzimajući u obzir cijeli proizvodni lanac, može se utvrditi korištenjem procjene (korištenje zadanih vrijednosti koje daje Komisija smatra se „procjenom“).
- Do kraja prijelaznog razdoblja 2025. godine Komisija će ocijeniti zadane vrijednosti na temelju prikupljenih podataka.
- Do kraja prijelaznog razdoblja postojat će samo globalne zadane vrijednosti (za svaku oznaku KN u području primjene CBAM-a). Tijekom završnog razdoblja bit će dostupne zadane vrijednosti po zemlji ili regiji.

76. Kako se određuju zadane vrijednosti?

- Zajednički istraživački centar EU-a (JRC) objavio je 29. rujna 2023. godine [Procjene intenziteta emisija stakleničkih plinova za proizvode iz četiri energetske intenzivne industrije](#) - željezo i čelik, gnojivo, aluminij i cement, u EU-u i njezinim glavnim trgovačkim partnerima. Ovaj rad pruža znanstvenu potporu provedbi mehanizma, kako je predviđeno CBAM Uredbom.

- JCR izvješće sadrži vrijednosti raščlanjene na izravne i neizravne emisije. Procjene emisija stakleničkih plinova uključuju ugljični dioksid, dušikov oksid (za neke proizvode od gnojiva) i perfluorouglikje (za proizvode od aluminijske) povezane s proizvodnjom robe navedene u Prilogu I. CBAM Uredbi. Procijenjene vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova (odnosno, specifičnih ugrađenih emisija) poslužile su kao ulazna jedinica za postavljanje zadanih vrijednosti za prijelazno razdoblje.

77. Do kada će uvoznici iz EU-a moći koristiti alternative metode praćenja i izvješćivanja? [ažurirano 08.08.]

- U skladu s [Provedbenom uredbom](#) za prijelazno razdoblje, postoje određene fleksibilnosti; za uvoze do 31. prosinca 2024. godine deklaranti koji izvješćuju mogu koristiti druge metode koje rezultiraju sličnom pokrivenošću i točnošću pomoću (a) sheme određivanja cijena ugljika, (b) obvezne sheme praćenja emisija ili (c) sheme praćenja emisija u postrojenju (članak 4. stavak 2.).
- Za uvoze do 30. lipnja 2024. godine (odnosno, izvješća o CBAM-u s rokom do 31. srpnja 2024. godine) sve druge referentne metode, uključujući zadane vrijednosti, mogu se koristiti ako deklarant koji izvješćuje ne posjeduje sve potrebne informacije (vidi članak 4. stavak 3. [Provedbene uredbe](#)). Sukladno tome, deklaranti koji izvješćuju mogu odlučiti, do toga datuma, podnijeti druge metode prema vlastitom izboru. Te će metode zatim procijeniti službe Komisije u svrhu prilagodbe metodologije izvješćivanja o CBAM-u za završnu fazu.

78. Kako bi se trebale obračunati emisije nastale korištenjem biomase?

- Metodologija CBAM-a prati ista pravila kao i EU-ov sustav trgovanja emisijama.
- Ako se biomasa koristi kao ulazni materijal procesa (npr. tamo gdje se ugljen koristi kao reducens u visokoj peći ili za proizvodnju elektroda), emisije od uporabe biomase se ne obračunavaju („nulta-stop“).
- Ako se biomasa (kruta, tekuća ili plinovita) koristi kao gorivo (npr. u energetske svrhe), emisije se obračunavaju, osim ako biomasa zadovoljava relevantne kriterije održivosti i uštede stakleničkih plinova Direktive o obnovljivoj energiji (EU) 2018/2001. Primjenjivi kriteriji ovise o vrsti korištene biomase.
- Više informacija potražite u Prilogu D Smjernica za operatore postrojenja izvan EU.

79. Kako bi trebalo postupati s decimalnim mjestima i zaokruživanjem u izračunima?

- Sve „značajne“ znamenke (u skladu s mjernom nesigurnošću) trebaju se zadržati kroz cijeli izračun.

80. Treba li se u izračunu ugrađenih emisija koristiti bruto ili neto težina uvezene robe u okviru CBAM-a?

- Roba koja podliježe CBAM-u i uvozi se u carinski prostor Unije mjeri se u neto težini. Stoga se u izračunu ugrađenih emisija robe u okviru CBAM-a koristi neto težina.

81. Kako postupiti sa zalihama za koje nisu dostupni podaci o emisijama? [ažurirano 08.08.]

- Ugrađene emisije takvih zaliha mogu se, za uvoze do 30. lipnja 2024., procijeniti pomoću zadanih vrijednosti koje je objavila Europska komisija.
- Za uvoze nakon 30. lipnja 2024. u izvješću se moraju navesti stvarni podaci. U slučaju nedostatka podataka za stare rezervne dijelove ili zalihe, mogu se predati podaci za sličnu ili identičnu robu.

82. Ako se postrojenje istovremeno koristi za više proizvodnih procesa, kako pripisati emisije postrojenja pojedinom proizvodnom procesu?

- Svi ulazi materijali, krajnji proizvodi i njima pripadajuće emisije u postrojenju moraju se pripisati proizvodnom procesu, osim ako nisu vezane za robu koja nije u okviru CBAM-a.
- Sve u svemu, relevantna emisija postrojenja mora biti 100 % pokrivena proizvodnim procesima za robu u okviru CBAM-a i robu koja nije u okviru CBAM-a, tamo gdje je to primjenjivo.
- Za postrojenje s više relevantnih proizvodnih procesa gdje su relevantni zajednička oprema, zajednički „tokovi izvora” ili zajednički izvori emisija; ulazni materijali, krajnji proizvodi i emisije trebaju se pripisati različitim proizvodnim procesima, s odgovarajućim udjelom. Na primjer, ako postrojenje proizvodi destiliranu vodu te se 60 % te vode koristi u proizvodnji robe u okviru CBAM-a, onda bi se 60 % izravnih i neizravnih emisija koje se odnose na destiliranje vode trebalo pripisati proizvodnji robe u okviru CBAM-a.

83. Trebaju li se utrživi proizvodi bez medicinske namjene uključiti pri utvrđivanju razine aktivnosti?

- Ako je proizvod bez medicinske namjene utrživ, mora se uključiti u razinu aktivnosti, ako je u skladu s oznakama KN koje se odnose na kategoriju robe u okviru CBAM-a proizvodnog procesa (kako je navedeno u Prilogu II. [Provedbene uredbe \(EU\) 2023/1773](#)).

Cement

84. Definira li se cement kao složena roba u području primjene CBAM-a?

- Da. Cement je definiran kao složena roba u području primjene CBAM-a jer je klinker prekursor cementu, a sam klinker spada u područje primjene CBAM-a.

Gnojiva

85. Jesu li egzotermne kemijske reakcije uključene u proizvodnju gnojiva obračunate kao izravne emisije?

- Ako reakcija dovodi do stvaranja CO₂, npr. kroz oksidaciju organskih kemikalija, i ispušta se CO₂, smatra se izravnom emisijom.
- Emisije iz pretvorbe prirodnog plina u vodik također se smatraju izravnim emisijama.

86. Može li se CO₂ vezan u urei računati kao negativne emisije?

- Ne. Prema EU sustavu trgovanja emisijama CO₂ vezan u urei ne smatra se negativnim emisijama. Stoga se na CO₂ vezan u urei ne primjenjuju odbitci u svrhu izvješćivanja emisija prema CBAM-u. To također znači da se CO₂ koji se stvara u proizvodnji amonijaka i prenosi u proizvodnju uree računa kao emisija u proizvodnji amonijaka.

Električna energija kao roba u okviru CBAM-a

87. Tko je CBAM deklarant koji izvješćuje za uvoz električne energije? [ažurirano 16.07.]

- Općenito, CBAM deklarant koji izvješćuje je osoba koja predaje carinsku deklaraciju. Kao i u slučaju druge robe u okviru CBAM-a, uvoznici s poslovnim nastanom izvan EU moraju imenovati neizravnog zastupnika koji će ispunjavati obveze izvješćivanja o CBAM-u. Postoji i mogućnost imenovanja

pružatelja usluga u svrhu izvješćivanja o CBAM-u, no to uvoznike (ili neizravne zastupnike, gdje je primjenjivo) ne oslobađa odgovornosti.

- Tijekom završnog razdoblja, sukladno Članku 5. stavku 4. [CBAM Uredbe](#), gdje se prijenosni kapacitet za uvoz električne energije dodjeljuje izričitom dodjelom kapaciteta, osoba kojoj je dodijeljen kapacitet za uvoz i koja taj kapacitet nominira za uvoz smatra se ovlaštenim CBAM deklarantom u državi članici u kojoj je ta osoba u carinskoj deklaraciji deklarirala taj uvoz električne energije.

88. Koja je razlika između emisijskog faktora električne energije i emisijskog faktora CO2?

- Emisijski faktor za električnu energiju predstavlja ponderirani prosječni emisijski faktor svih izvora eklektične energije (uključujući nuklearne i obnovljive izvore) u određenom geografskom području (npr., trećoj zemlji, skupini trećih zemalja ili regiji u trećoj zemlji). Nasuprot tome, emisijski faktor CO2 predstavlja ponderirani prosječni emisijski faktor onih izvora električne energije koji se temelje na izgaranju fosilnih goriva. To znači da je, u istom geografskom području, emisijski faktor CO2 uvijek veći nego emisijski faktor električne energije.
- Tijekom prijelaznog razdoblja, emisijski faktor CO2 za električnu energiju koristi se u zadanoj metodi za utvrđivanje specifičnih izravnih ugrađenih emisija za električnu energiju u smislu robe u okviru CBAM-a. Nasuprot tome, emisijski faktor električne energije koristi se u zadanoj metodi za utvrđivanje specifične neizravne emisije za robu u okviru CBAM-a koja nije električna energija.

89. Koji se emisijski faktor CO2 treba koristiti?

- Zadane vrijednosti za uvezenu električnu energiju određuju se za treću zemlju, skupinu trećih zemalja ili regije unutar treće zemlje, na temelju najboljih podataka koji su dostupni Komisiji. U prijelaznom razdoblju, zadane vrijednosti su emisijski faktori CO2 po zemlji koji se temelje na podacima Međunarodne agencije za energiju (IEA) koji pokrivaju petogodišnji prosjek. Komisija ih izdaje u prijelaznom CBAM registru.
- Kada specifične zadane vrijednosti nisu dostupne, koristi se emisijski faktor CO2 u EU. Također se temelji na IEA podacima i dostupan je u prijelaznom CBAM registru.
- Kada deklarant koji izvješćuje dostavi dovoljno dokaza na temelju službenih i javnih informacija kako bi pokazao da je primjenjivi emisijski faktor CO2 niži od vrijednosti u skladu s gore navedenim točkama, deklarant koji izvješćuje može odrediti emisijski faktor CO2 na temelju metode definirane u [Provedbenoj uredbi](#).

90. Koji su zahtjevi za izvješćivanje o stvarnim ugrađenim emisijama električne energije, takozvanu „uvjetovanost“?

- Stvarni podaci o emisijama specifičnog postrojenja koji proizvodi električnu energiju mogu se upotrijebiti, pod uvjetom da su zadovoljeni kriteriji u [CBAM Uredbi](#) (Prilog IV. stavak 5.), takozvana „uvjetovanost“.
- Moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti, imajući u vidu da su kriteriji kumulativni. o Količina električne energije za koju se traži primjena stvarnih ugrađenih emisija obuhvaćena je ugovorom o kupnji energije između ovlaštenog CBAM deklaranta i proizvođača električne energije koji se nalazi u trećoj zemlji;
  - Postrojenje koje proizvodi električnu energiju izravno je povezano s prijenosnim sustavom Unije ili se može dokazati da u vrijeme izvoza nije bilo fizičkog zagušenja mreže ni u jednoj točki mreže između postrojenja i prijenosnog sustava Unije;
  - Postrojenje koje proizvodi električnu energiju ne ispušta više od 550 grama CO2 iz fosilnih goriva po kilovatsatu električne energije;
  - Svi nadležni operatori prijenosnih sustava u zemlji podrijetla, zemlji odredišta i, ako je relevantno, svakoj zemlji provoza za dodijeljeni interkonekcijski kapacitet jamčeno su

imenovali količinu električne energije za koju se traži primjena stvarnih ugrađenih emisija, a imenovani kapacitet i proizvodnja električne energije u postrojenju odnose se na isto razdoblje, koje ne smije biti dulje od jednog sata;

91. Mora li se prijevoz kroz zemlje izvan EU-a uključiti u izvješće o CBAM-u o električnoj energiji?

- Za električnu energiju u smislu robe u okviru CBAM-a, relevantna treća zemlja je ona zemlja u kojoj se električna energija proizvela. Emisijski faktor za tranzitne zemlje ne treba biti uključen u izvješće o CBAM-u .

92. Koje su granice sustava za utvrđivanje ugrađenih emisija električne energije?

- Samo izravne emisije CO₂ nastale tijekom proizvodnje električne energije uključuju se u izvješće. Na primjer, emisije nastale istraživanjem koje se odnosi na proizvodnju i ugradnju vjetroturbina se uključuju.

Vodik

93. Koja je poveznica između vodika kao robe u okviru CBAM-a i Direktive o obnovljivoj energiji (EU) 2018/2001 ('RED II')?

- [Provedbena uredba](#) navodi da „ako je proizvedeni vodik certificiran u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2023/1184 (1), za električnu energiju može se primijeniti emisijski faktor nula.“ (Prilog II., odjeljak 3.6.). To znači da se certificiranje vodika kao obnovljivog goriva nebiološkog podrijetla („RFNBO“) prema Direktivi o obnovljivoj energiji može koristiti za prikazivanje nultih izravnih emisija i nisu potrebne dvostruke certifikacije.
- U nedostatku takvog certifikata, neizravne emisije moraju se utvrditi u skladu s Prilogom III. [Provedbenoj uredbi](#).

Željezo i čelik

94. Pri izračunu ugrađenih emisija proizvoda od čelika uključuju li se pomoćni procesi poput peći za pečenje vapna ili postrojenja koksni peći u izračun?

- Granice sustava za svaku skupnu kategoriju robe nalazi se u Prilogu III. Provedbenoj uredbi (EU) 2023/1773.
- Peći za pečenje vapna i postrojenja koksni peći nisu uključeni u granice sustava za proizvode od željeza i čelika. Razlog je tomu taj što krajnji proizvodi tih postrojenja (npr., vapno i koks) nisu sami po sebi roba u okviru CBAM-a. Stoga se vapno i koks ne smatraju prekursorima u izračunavanju specifičnih ugrađenih emisija.

95. Spadaju li pelete željezne rude u područje primjene CBAM-a?

- Da. Pelete željezne rude spadaju pod oznaku KN 2601 12 00 'Aglomerirane rudače i koncentri željeza, osim prženih željeznih pirita'. Smatraju se prekursorima („sinterirana rudača“) u proizvodnji sirovog željeza ili neposrednog reduciranog željeza (DRI).

96. Možemo li proizvodnju čelika podijeliti u više postrojenja? **[ažurirano 19.07.]**

- Podjela proizvodnje u više postrojenje je moguća. Podjela postrojenja u više proizvodnih procesa čak je i obvezna kada u jednom postrojenju postoje različite proizvodne rute.
- Nadalje, podjela postrojenja pogotovo je pogodna za detaljnije i transparentnije praćenje. Na primjer, bilo bi korisno smatrati koksne peći i proizvodnju vapna kao posebna postrojenja, jer ona ne ulaze u izračun ugrađenih emisija proizvedenog čelika.

- Prema pravilima praćenja Provedbene uredbe (EU) 2023/1773 podjela postrojenja ne bi trebala dovesti do različitih rezultata u završnim ugrađenim emisijama proizvoda od čelika, jer su prekursori u potpunosti uzeti u obzir metodologijom CBAM-a.

97. Što treba navesti u polju „identifikacijski broj čeličane“ u CBAM izvješću?

- Identifikacijski broj čeličane, poznat i kao „oznaka šarže“, u principu označava tvornicu/peć iz koje potječe proizvod od čelika. U slučaju postojanja više takvih oznaka, preporučamo da to navedete u komentaru. No, ako ih je samo nekoliko, sve se mogu navesti u polju.
- Zapamtite da je, iako potičemo navođenje ove informacije, „identifikacijski broj čeličane“ izborna polje.

Aluminij/čelik

98. Trebaju li se specifične ugrađene emisije robe od aluminija/čelika odrediti odvojeno za različite vrste slitina?

- Specifične ugrađene emisije uglavnom se određuju po skupnoj kategoriji robe, osim ako se u postrojenju ne koriste različite proizvodne rute. Skupne kategorije robe mogu pokrivati robu različite oznake KN. Unutar iste oznake KN sadržaj slitinskih elemenata ili udio ulaznih otpadaka može varirati. Ipak, ugrađene emisije se tijekom prijelaznog razdoblja mogu izvješćivati po skupnoj kategoriji robe.
- Subjekti mogu dobrovoljno izabrati raščlanjenije utvrđivanje specifičnih ugrađenih emisija za određenu robu ili skupinu robe.

Carina

99. Može li uvoznik rabiti različite carinske zastupnike za carinsku deklaraciju i izvješće o CBAM-u ? [ažurirano 08.08.]

- Što se tiče zahtjeva za izvješćivanje primjenjivih tijekom prijelaznog razdoblja, [CBAM Uredba](#) (članak 5.) predviđa mogućnost koja uvoznicima robe u okviru CBAM-a dozvoljava imenovanje izravnih i neizravnih carinskih zastupnika u smislu članka 18. Carinskog zakonika Unije (vidi Uredbu br. 952/2013):
  - U slučaju izravnog zastupanja, uvoznik s poslovnim nastanom u EU-u podliježe obvezama u okviru CBAM-a, dok izravni carinski zastupnik predaje carinsku deklaraciju u ime uvoznika
  - Ako uvoznik s poslovnim nastanom u EU-u imenuje neizravnog carinskog zastupnika, a ovaj se s time složi, obveza izvješćivanja primjenjuje se na neizravnog carinskog zastupnika.
  - Ako uvoznik nema poslovni nastan u državi članici EU-a, obveze izvješćivanja u svakom se slučaju primjenjuju na neizravnog carinskog zastupnika.
- Uvoznik ne može imati više neizravnih zastupnika za robu u okviru CBAM-a koju pokriva ista carinska deklaracija.
- Uvoznik s poslovnim nastanom u državi članici EU-a može koristiti izravnog carinskog zastupnika za obavljanje carinskih obveza te zaposliti pružatelja usluga koji će unijeti izvještajne podatke o CBAM-u u prijelazni CBAM registar. U tu svrhu uvoznik može delegirati pristup registru za prijelazno razdoblje svojem pružatelju usluga koji će ispuniti izvješće o CBAM-u u ime uvoznika. Delegacija u takvim slučajevima slijedi model delegacije „poslodavac - zaposlenik“ gdje je „poslodavac“ ili uvoznik ili neizravni carinski zastupnik a „zaposlenik“ je pružatelj usluga. Zapamtite da će u ovom slučaju i korisnike uvoznik-poslodavac (EO) i korisnike pružatelj-zaposlenik (EMPL) morati konfigurirati države članice u UUM&DS-u te da će obveza uvoznika biti delegirati (putem UUM&DS-a) pristup CBAM deklaranta pružatelju usluga. To znači da kada se „pružatelj usluga u okviru CBAM-a“ poveže na CBAM registar kao zaposlenik, koristi EORI broj uvoznika koji je delegirao pristup. Kada „pružatelj usluga u okviru CBAM-a“ tako stekne pristup registru koristeći EORI broj uvoznika i kada

je izvješće o CBAM-u podneseno, uvoznik će u svakom slučaju ostati deklarant koji izvješćuje te stoga biti zakonski odgovoran za obveze u okviru CBAM-a.

- Za uvoznike sa poslovnim nastanom izvan EU-a neizravni carinski zastupnik bit će odgovoran i za carinsku deklaraciju i za CBAM deklaraciju.

100. Što ako neizravni carinski zastupnik nije suglasan ispuniti obveze izvješćivanja o CBAM-u?

- Ovaj je slučaj moguć samo kada uvoznik ima poslovni nastan unutar EU-a. Ako uvoznik nema poslovni nastan unutar EU-a, uvoznik mora imenovati neizravnog carinskog zastupnika koji mora ispuniti obveze izvješćivanja o CBAM-u.
- Članak 8.3. Provedbene uredbe propisuje da u slučaju kada nije suglasan sam ispuniti obveze izvješćivanja o CBAM-u, neizravni carinski zastupnik obavješćuje uvoznika o obvezi izvršenja izvješćivanja.
- Kako bi se olakšala provedba CBAM-a, tekst u donjem polju indikativan je i neobvezujući predložak koji neizravni carinski zastupnik može iskoristiti kao temelj pri obavještavanju uvoznika o svojoj odluci da neće ispuniti gore navedenu obvezu izvješćivanja u svrhu CBAM-a.

Predložak obavijesti neizravnih carinskih zastupnika prema uvoznicima

Šalje: *ime i adresa neizravnog carinskog zastupnika*

Prima: *Ime i adresa uvoznika*

Datum: *Datum*

Poštovani,

Slijedom usvajanja Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM), CBAM je stupio na snagu, a prijelazno razdoblje započelo je 1. listopada 2023. godine te traje do 31. prosinca 2025. godine. Pravila primjenjiva na obveze izvješćivanja u okviru CBAM-a u ovom prijelaznom razdoblju iznijela je Komisija Provedbenom uredbom (EU) 2023/1773 od 17. kolovoza 2023.

Sukladno članku 32. Uredbe i članku 8. stavku 3. Provedbene uredbe Komisije neizravni carinski zastupnici koji nisu suglasni s provođenjem obveza izvješćivanja o CBAM-u moraju obavijestiti uvoznike o njihovoj obvezi postupanja u skladu s ovom Uredbom. Obavijest mora sadržati informacije navedene u članku 33. stavku 1. ove Uredbe.

Obavještavam vas o svojoj odluci da ne izvršavam obveze izvješćivanja o CBAM-u predviđene člancima 33. i 35. CBAM Uredbe. Ovime vas obavještavam da je vaša obveza, kao uvoznika, podnijeti izvješće („izvješće o CBAM-u“) koje sadrži informacije o robi koju uvozite u EU tijekom određenog kvartala kalendarske godine, u roku od mjesec dana nakon završetka tog kvartala. Izvješće se mora podnijeti u prijelazni CBAM registar (<https://cbam.ec.europa.eu/declarant>).

Pozivam vas da za više informacija o obvezama vezanim za izvješćivanje o CBAM-u kontaktirate nacionalno nadležno tijelo za potrebe CBAM-a države članice u kojoj se nalazi

vaš poslovni nastan. Relevantne informacije o CBAM-u možete pronaći i na internetskim stranicama Europske komisije (pogledati: https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en).

S poštovanjem,

101. Može li izravni carinski zastupnik biti CBAM deklarant koji izvješćuje za društva s poslovnim nastanom unutar teritorija Unije?

- Uvoznici u EU-u mogu imenovati izravne ili neizravne carinske zastupnike. Međutim, kada je u pitanju izvješćivanje o CBAM-u (prema CBAM Uredbi i Provedbenoj uredbi), obvezu snosi uvoznik ili njegov neizravni zastupnik ako potonji na to pristane (molimo, vidjeti članak 32. Uredbe (EU) 2023/956 za prijelazno razdoblje).
- Čak i u slučaju da uvoznik imenuje izravnog carinskog zastupnika, obveze izvješćivanja o CBAM-u ostaju odgovornost uvoznika. Drugim riječima, uvoznik ostaje deklarant za potrebe CBAM-a.
- Uvoznike ništa ne sprječava da imenuju pružatelje usluga koji će im pomoći u pripremi i podnošenju izvješća o CBAM-u u praksi, ali odgovornost postupanja u skladu s obvezama izvješćivanja o CBAM-u, čak i u takvim slučajevima, na teret je uvoznika ili, kada je to slučaj, neizravnog zastupnika.

102. Moje je društvo registrirano u jednoj državi članici EU-a, no uvozi robu u okviru CBAM-a iz više država članica. Trebam li sve uvoze objediniti u jedno kvartalno izvješće?

- Tijekom prijelaznog razdoblja CBAM deklarant odgovoran je za podnošenje kvartalnog izvješća o CBAM-u kojem su sadržane informacije o ugrađenim emisijama za svu uvezenu robu u okviru CBAM-a. Roba u okviru CBAM-a pripisuje se CBAM deklarantima pomoću EORI broja koji se dostavlja carinskim tijelima. U ovom slučaju postoji samo jedno društvo sa samo jednim EORI brojem. Kvartalno izvješće o CBAM-u stoga treba sadržavati informacije o ugrađenim emisijama sve robe u okviru CBAM-a koje to društvo uvozi, čak i ako je roba uvezena u druge države članice.
- Uzmite u obzir da uvoznici mogu odlučiti imenovati neizravnog carinskog zastupnika koji, ako je suglasan izvršiti obveze izvješćivanja, tijekom uvoza robe u okviru CBAM-a, mora dostaviti vlastiti EORI broj te preuzeti obveze CBAM-a umjesto uvoznika za onu robu koju uvozi neizravni carinski zastupnik.

103. Koje je relevantno nacionalno nadležno tijelo ako je uvoznik podružnica društva registriranog u inozemstvu te obje dijele isti EORI broj? [dodano 16.07.]

- Ako je matično društvo pravna osoba sa sjedištem u zemlji izvan EU-a te ima nekoliko subjekata u različitim državama članicama EU-a, od kojih nijedna nije 'osoba' kako je definirano u članku 3. stavku 18. Uredbe (EU) 2023/956, tome je matičnom društvu potreban EORI broj. Obzirom da gospodarski subjekti i druge osobe mogu imati samo jedan EORI broj, iako matično društvo ima podružnice u nekoliko država članica, mogu zatražiti i koristiti samo jedan EORI broj koji im je dodijelila jedna od tih država članica.
- Ako matično društvo ima subjekt (npr. registrirano sjedište) u drugoj državi članici EU-a koji zadovoljava definiciju 'osobe' prema članku 3. stavku 18. Uredbe (EU) 2023/956, taj subjekt također mora imati EORI broj, a odgovarajućom državom članicom smatrat će se država članica poslovnog nastana za subjekt u pitanju. U tom slučaju EORI broj dodijelit će se i matičnom društvu i subjektu. Matičnom društvu EORI broj dodijelit će tijela države članice EU-a u kojoj se nalazi poslovni nastan. U ovom slučaju, u načelu, postoje različita nacionalna nadležna tijela koja su odgovorna za matično društvo i podružnicu.

104. Mora li se roba u tranzitu unutar EU-a prijaviti prema CBAM-u? [ažurirano 19.07.]

- Ne. Ako je roba prijavljena za privremeni uvoz, na primjer prema članku 95. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1186/2009, ne spada u područje primjene CBAM-a. Samo roba puštena u slobodan promet unutar EU-a podliježe CBAM-u.
- Također, CBAM se ne primjenjuje na uzorke koji potiču izvan EU-a (npr., ako su poslani na testiranje) koji su prijavljeni za privremeni uvoz i nisu pušteni u slobodan promet.

105. Primjenjuje li se obveza izvješćivanja o CBAM-u na robu u okviru CBAM-a koja je puštena u slobodan promet unutar EU-a zbog nepoštivanja carinskih postupaka izuzev uvoza (npr., privremenog uvoza) i za koju su sve carinske pristojbe i porezi već plaćeni kroz navedeni postupak u slučaju nepoštivanja?

- Za puštanje robe u slobodni promet potrebno je ispuniti zahtjeve CBAM-a. Stoga bi kontrole ispunjavanja ili neispunjavanja tih zahtjeva trebale prethoditi puštanju robe u slobodni promet.
- U slučaju neusklađenosti, članak 198. stavak 1. točka (b) Carinskog zakonika Unije (odnosno „Carinska tijela poduzimaju sve potrebne mjere, uključujući zapljenu i prodaju ili uništenje, ako se roba ne može pustiti jer podliježe zabranama ili ograničenjima“), jer roba podliježe zahtjevima CBAM-a koji nisu ispunjeni.
- U tom slučaju primjenjuje se i članak 198. stavak 2. Carinskog zakonika Unije (odnosno „roba koja nije roba Unije a koja se ustupa u korist države, oduzima ili zapljenjuje, stavljena u postupak carinskog skladištenja.“).

106. Moram li prijaviti robu u okviru CBAM-a koja je stavljena u postupak unutarnje proizvodnje? [ažurirano 19.07.]

- CBAM dopijeva samo za robu koja je puštena u slobodni promet u EU-u. Stoga u slučaju robe u okviru CBAM-a koja je stavljena u suspenzivni carinski režim u pogledu njezinog budućeg izvoza ili proizvodnje ne postoji obveza CBAM-a.
- Imajte na umu, međutim, da ako roba u okviru CBAM-a izlazi iz režima unutarnje proizvodnje kako bi ušla na tržište EU-a, tada obveza CBAM-a postoji. U tom je slučaju obrazac za zaključenje postupka potrebno priložiti kao popratni dokument pri podnošenju izvješća o CBAM-u.
- Obveza izvješća o CBAM-u proizlazi i u specifičnim slučajevima gdje se roba u okviru CBAM-a koja je stavljena u režim unutarnje proizvodnje prerađuje u proizvod koji sam po sebi više nije roba u okviru CBAM-a, a ta završna roba se na kraju pušta u slobodan promet unutar EU-a. (pogledati članak 6. Provedbene uredbe). U ovom specifičnom slučaju izvješće o CBAM-u mora sadržavati informacije o količini i ugrađenim emisijama robe u okviru CBAM-a koja je stavljena u režim unutarnje proizvodnje (članak 6. točke (f) i (g) CBAM Uredbe), ali ne i o količini i ugrađenim emisijama završne robe koja je puštena u slobodan promet jer u ovom primjeru, ta roba sama po sebi nije roba u okviru CBAM-a (odnosno, članak 6. točke (a) i (b) se ne primjenjuju).

107. Nad robom u okviru CBAM-a koju sam uvezao/la postoji tarifna suspenzija. Izuzimam li se iz CBAM-a?

- Zakonodavstvo EU-a nalaže neke tarifne suspenzije, kao one pod Uredbom Vijeća (EU) 2023/2890 od 19. prosinca 2023. godine, o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2278 o suspenziji pristojbi Zajedničke carinske tarife na koje se odnosi članak 56. stavak 2. točku (c) Uredbe (EU) br. 952/2013 za određene poljoprivredne i industrijske proizvode.
- Takva tarifna suspenzija ne utječe na obveze CBAM-a (uključujući obveze izvješćivanja), koje se primjenjuje čak i u slučaju tarifne suspenzije.

108. Što ako neizravni carinski zastupnici pristanu djelovati kao deklaranti koji izvješćuju za jednu vrstu robe, ali ne i za drugu? Moraju li podnijeti dvije različite carinske deklaracije, jednu za robu za koju djeluju kao deklaranti koji izvješćuju, a drugu za onu za koju ne djeluju kao takvi?

- Da, to je točno. Neizravni carinski zastupnici koji pristanu djelovati kao deklaranti koji izvješćuju samo za određenu robu, ali ne i za drugu, moraju podnijeti dvije odvojene carinske deklaracije, jednu za robu za koju djeluju kao deklaranti koji izvješćuju i drugu za onu robu za koju ne djeluju kao takvi.

109. Može li neizravni carinski zastupnik koji ima „Unos u evidencije deklaranta“ (EIDR odobrenje) odbiti djelovati kao deklarant koji izvješćuje ako djeluje u ime EU uvoznika za carinske svrhe? [dodano 19.07.]

- Članak 2. stavak 1b Provedbene uredbe propisuje da osoba koja ima odobrenje za uvoz putem „Unosa u evidencije deklaranta“ (EIDR odobrenje) može djelovati kao deklarant koji izvješćuje.
- Opće uredbe članka 8. stavka 3. Provedbene uredbe primjenjuju se i ovom slučaju. Stoga je istina da osoba koja ima EIDR odobrenje može odbiti djelovati kao deklarant koji izvješćuje.

Završno razdoblje

110. Kako će CBAM funkcionirati u praksi tijekom završnog razdoblja? [ažurirano 19.07.]

- CBAM će odražavati EU-ov sustav trgovanja emisijama u smislu da se sustav temelji na kupnji certifikata od strane uvoznika. Cijena certifikata izračunat će se ovisno o prosječnoj tjednoj aukcijskoj cijeni emisijskih jedinica u okviru EU-ovog sustava trgovanja emisijama izraženim u eurima po toni emitiranog ekvivalenta CO₂, a Komisija će je tjedno objavljivati javnosti. Uvoznici robe moraju se, individualno ili putem zastupnika, registrirati kako bi sudjelovali u CBAM-u i kupovali CBAM certifikate.
- Certifikate koje predaje CBAM deklarant odgovarat će iznosu ugrađenih emisija relevantne robe izraženom u tonama CO₂. Također postoji i mogućnost kupovanja certifikata tijekom godine.
- CBAM certifikate prodaju države članice putem zajedničke središnje platforme ovlaštenim CBAM deklarantima s poslovnim nastanom u toj državi članici. Samo ovlašteni CBAM deklaranti smiju kupovati certifikate. Ti se certifikati podnose putem CBAM registra do 31. svibnja svake godine, počevši od 2027. godine, za ugrađene emisije uvoza koji su se odvijali do 2026. godine.
- Očekuje se da će se izvješćivanje o ugrađenim emisijama odvijati pod sličnim uvjetima kao i tijekom prijelaznog razdoblja, odnosno isključivo putem mrežnog portala, CBAM registra.

111. Koje će obveze imati uvoznici robe u okviru CBAM-a tijekom završnog razdoblja?

- Tijekom završnog razdoblja samo ovlašteni CBAM deklaranti smiju uvoziti robu u Uniju (članak 4. CBAM Uredbe). Ovlašteni CBAM deklarant je, prema članku 5. CBAM Uredbe, kako slijedi:
  - ako uvoznik nema poslovni nastan u državi članici: neizravni carinski zastupnik;
  - ako uvoznik ima poslovni nastan u državi članici: uvoznik, ili, prema dogovoru, neizravni carinski zastupnik.
- Slijedom navedenog, ako uvoznik nema poslovni nastan u državi članici, a neizravni carinski zastupnik nema status ovlaštenog CBAM deklaranta, roba u okviru CBAM-a u pitanju ne može se uvesti u Uniju.

- Tijekom završnog razdoblja ovlaštene CBAM deklaranti obvezni su kupiti ili predati CBAM certifikate koji odgovaraju ukupnim ugrađenim emisijama u uvezenoj robi u okviru CBAM-a. Ovlaštene CBAM deklaranti obvezni su i podnijeti godišnje izvješće o CBAM-u.

112. Hoće li nakon 2026. godine biti zabranjen uvoz stavki u okviru CBAM-a ako uvoznici iz EU-a nisu ovlaštene CBAM deklaranti?

- Da. Članak 25. CBAM Uredbe propisuje da „carinska tijela ne dopuštaju uvoz robe nijednoj drugoj osobi osim ovlaštenom CBAM deklarantu.“

113. Kako se izvješće o CBAM-u može podnositi tijekom završnog razdoblja?

- Izvješće o CBAM-u predaje ovlaštene CBAM deklarant putem CBAM registra. Imajte na umu će tijekom završnog razdoblja ‘prijelazni CBAM registar’ zamijeniti ‘CBAM registar’.

114. Kako tijekom završnog razdoblja mogu pristupiti CBAM registru? [ažurirano 16.07.]

- Nakon što nadležno tijelo odobri zahtjev uvoznika, on će se smatrati ovlaštenim CBAM deklarantom. Svakom CBAM deklarantu Komisija će dodijeliti broj CBAM računa te će mu dozvoliti pristup CBAM registru.
- Tijekom završnog razdoblja upravljanje pristupom također će se odvijati putem UUM&DS-a. To znači da će deklarant moći pristupiti završnom CBAM sustavu koristeći ili Opciju 1 (CBAM domena) ili Opciju 2 (carinska domena), ovisno o izboru nacionalnih tijela.
- Za završnu registraciju potrebni su novi UUMDS profili. Nacionalno nadležno tijelo dodijelit će nove profile postojećim deklarantima kako bi mogli pristupiti završnom sustavu.
- U završnom razdoblju subjekti iz trećih zemalja također će moći pristupiti CBAM registru. Subjekti iz trećih zemalja koristit će pristupnu platformu EU-a DG DIGIT za pristup CBAM portalu. Komisija će potvrditi zahtjeve za pristup subjekata iz trećih zemalja i odobriti pristup prema potrebi. Ako se pristup platformi mora opozvati, Komisija će se konzultirati s državom članicom.

115. Koja je uloga Europske komisije tijekom završnog razdoblja?

- Kao i tijekom prijelaznog razdoblja, Komisija će nastaviti upravljati CBAM registrom, pregledavati izvješća o CBAM-u koje su podnijeli deklaranti koji izvješćuju i priopćivati potencijalne probleme nacionalnom nadležnom tijelu, te nadgledati provedbu CBAM-a i rizike od izbjegavanja mjera.
- Također, Komisija će upravljati i središnjom platformom za prodaju CBAM certifikata uvoznicima. Gospodarski subjekti će na toj platformi kupovati i predavati kupljene certifikate.

116. Zašto su neizravne emisije uključene u CBAM samo za cement i gnojiva? [dodano 19.07.]

- Neizravne emisije nisu uključene u područje primjene CBAM-a za tu robu tamo gdje države članice EU-a mogu jamčiti neizravnu naknadu troškova. Ta se naknada primjenjuje na troškove neizravne emisije nastale zbog troškova emisija stakleničkih plinova koji se prenose na cijene električne energije.
- Međutim, Komisija će morati procijeniti mogućnost proširenja područja primjene CBAM-a na neizravne emisije druge robe do kraja prijelaznog razdoblja.

117. Hoće li EU proširiti područje primjene CBAM-a?

- Do kraja prijelaznog razdoblja CBAM-a (kraj 2025. godine) Komisija će provesti potpuni pregled provedbe CBAM-a. Pomoću podataka prikupljenih u tom razdoblju pregled će, uostalom, pažljivo razmotriti mogućnost proširenja CBAM-a na drugu robu i sektore koje pokriva EU-ov sustav trgovanja emisijama i koji su izloženi riziku od izmještanja ugljika (pogledati članak 30. stavak 2.

CBAM Uredbe). Proširenje područja primjene CBAM-a zahtijeva zakonodavni prijedlog Komisije te izmjenu CBAM Uredbe koju će usvojiti Europski Parlament i Vijeće.

118. Kako CBAM deklarant postaje 'ovlašten' i koji je vremenski okvir za njegovo ovlaštenje tijekom završnog razdoblja?

- Nacionalno nadležno tijelo države članice u kojoj podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan dodijelit će status ovlaštenog CBAM deklaranta kada podnositelj zahtjeva zadovolji sljedeće uvjete:
  - nije sudjelovao u teškim povredama ni ponovljenim povredama carinskog zakonodavstva, poreznih pravila, pravila o zlouporabi tržišta ili CBAM Uredbe
  - dokazuje svoju financijsku i operativnu sposobnost
  - ima poslovni nastan u državi članici u kojoj je zahtjev podnesen;
  - ima dodijeljen EORI broj
- Prije dodjele ovlaštenja potrebno je provesti postupak savjetovanja, koji ne bi trebao trajati dulje od 15 radnih dana. Tijekom prijelaznog razdoblja Europska komisija usvojit će sekundarno zakonodavstvo s dodatnim informacijama o postupku ovlaštenja (pogledati članak 17. stavak 10. CBAM Uredbe).

119. Kako uvoznici iz EU-a mogu osigurati da od svojih izvoznika izvan EU-a dobiju informacije koje su im potrebne kako bi mogli ispravno koristiti novi sustav?

- Proizvođači izvan EU-a trebali bi dostaviti informacije o ugrađenim emisijama za robu koja podliježe CBAM-u uvoznicima svoje robe registriranim u EU-u. U slučaju da takve informacije nisu dostupne u vrijeme kada se roba uvozi u EU, uvoznici mogu upotrijebiti zadane vrijednosti kako bi odredili koliko certifikata moraju kupiti. Međutim, za uvoznike će vjerojatno biti povoljnije dati izračun ugrađenih emisija.

120. Kako će se osigurati pouzdanost podataka za informacije o kojima se izvješćuje?

- Komisija, u suradnji s tijelima država članica, neprekidno će pratiti emisije o kojima se izvješćuje i odgovarajuće trgovanje kako bi prepoznala prakse izbjegavanja mjera i neusklađenosti s CBAM Uredbom te sekundarnim zakonodavstvom. Osim toga, tijekom završnog razdoblja odvijat će se verifikacije, a izvješća koja proizlaze iz njih uključivat će informacije o kvantifikaciji emisija i kako se te emisije pripisuju različitoj vrsti robe.
- Tijekom završnog razdoblja deklarirane ugrađene emisije trebao bi provjeriti verifikator, akreditiran u skladu s pravilima akreditacije (koje će definirati Komisija tijekom prijelaznog razdoblja), koji će pripremiti verifikacijsko izvješće. S time u skladu, uz CBAM deklaracije bit će priložene i preslike verifikacijskih izvješća o emisijama.
- Kaznene sankcije izreći će se kada CBAM deklarant uvede robu u carinsko područje Unije a da nije ispunio obveze koje određuje Uredba.

121. Kako funkcionira akreditacija verifikatora? [ažurirano 08.08.]

- Europska komisija će tijekom prijelaznog razdoblja raditi na dopunskom zakonodavstvu koje će uspostaviti pravila o akreditaciji i verifikaciji.
- Takvo zakonodavstvo obuhvatit će provedbeni akt, u skladu s člancima 8. i 18. CBAM Uredbe, za verifikacijska načela i usklađivanje područja verifikacije EU-ovog sustava trgovanja emisijama i CBAM-a, te delegirani akt u skladu s člankom 18. CBAM Uredbe koji će specificirati uvjete akreditacije verifikatora.

122. Kako mogu pronaći akreditirane CBAM verifikatore? [ažurirano 08.08.]

- Akreditacija CBAM verifikatora bit će zadatak nacionalnih akreditacijskih tijela u državama članicama EU-a. To se još nije dogodilo, budući da se relevantno dopunsko zakonodavstvo koje utvrđuje kvalifikacije verifikatora i metodologiju koju treba slijediti tek treba usvojiti (vidi gore navedeni odgovor).

123. Kako će se besplatna dodjela emisijskih jedinica obračunati u izračunu obveze CBAM-a koju treba platiti? [ažurirano 19.07.]

- Pravila će u tom smislu razviti Europska komisija nakon osnaživanja članka 31. stavka 2. CBAM Uredbe.
- Obveza CBAM-a koju uvoznici moraju platiti umanjit će se za odgovarajuću besplatnu dodjelu emisijskih jedinica koju bi proizvođač iz EU-a dobio za proizvodnju iste robe. Time će se osigurati da se prema proizvodima proizvedenim unutar EU-a i trećih zemalja postupa jednako.
- Ova prilagodba besplatne dodjele emisijskih jedinica uključivat će definiciju referentnih vrijednosti CBAM-a, koje će se pak temeljiti na kombinaciji referentnih vrijednosti EU-ovog sustava trgovanja emisijama. Kombinacija je potrebna jer postoji ograničen broj referentnih vrijednosti za proizvode EU-ovog sustava trgovanja emisijama i jer one nisu definirane po oznakama KN.
- Postupno ukidanje besplatnih emisijskih jedinica EU-ovog sustava za trgovanje emisijama u sektoru CBAM-a od 2026. do 2034. godine odrazit će se na odgovarajući porast obveza u okviru CBAM-a. Razlog tomu je taj što će se prilagodba CBAM-a za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica postepeno smanjivati i stoga će obveze u okviru CBAM-a rasti.
- Emisije koje podliježu CBAM-u izračunavat će se kako slijedi:

emisije koje podliježu CBAM-u = ugrađene emisije - CBAM referentne vrijednosti x CBAM faktor

- Na primjer, ako ugrađene emisije robe iznose 1,2 t CO₂ ekvivalenta tone robe, a odgovarajuća CBAM referentna vrijednost je 1 t CO₂ ekvivalenta tone robe, onda emisija koja podliježe CBAM-u u 2026. godini (s CBAM faktorom od 97,5 %) iznosi: $1,2 - 1 \times 0,975 = 0,225$ t CO₂ ekvivalenta tone robe, ekvivalentno oko 19 % ugrađenih emisija. U 2030. (CBAM faktor 51,5 %) emisija koja podliježe CBAM-u iznosila bi 0,685 t CO₂ ekvivalenta tone robe (odnosno, oko 57 % ugrađenih emisija), a u 2034. (CBAM faktor 0 %), 1,2 t CO₂ ekvivalenta tone robe (odnosno 100 % ugrađenih emisija). Od 2034. godine nadalje neće biti prilagodbi za besplatne dodjele jedinica emisije i puna obveza CBAM-a primjenjivala bi se na uvoz ove robe.
- Iz ovog izračuna slijedi da se niti jedna obveza u okviru CBAM-a neće primjenjivati u određenoj godini ako su ugrađene emisije robe niže od CBAM referentne vrijednosti pomnožene s CBAM faktorom. U danom primjeru za 2026. ne bi dospjela nikakva obveza u okviru CBAM-a ako bi ugrađene emisije bile jednake ili niže od 0,975 t CO₂ ekvivalenta tone.
- Kako općenito nema besplatne dodjele emisijskih jedinica za proizvodnju električne energije u EU-ovom sustavu trgovanja emisijama, u načelu neće biti prilagodbe besplatnog dodjeljivanja emisijskih jedinica u sklopu odgovornosti u okviru CBAM-a za uvoz električne energije. Stoga će sveukupne ugrađene emisije u proizvodnji električne energije zahtijevati odgovarajuću kupnju CBAM certifikata od 2026. godine nadalje.

124. Kako će se cijena ugljika plaćena u trećoj zemlji odbiti od CBAM-a?

- Ovlašteni CBAM deklarant može zahtijevati umanjenje broja CBAM certifikata koje treba predati u skladu s cijenom ugljika koja je već stvarno plaćena u zemlji podrijetla za deklarirane ugrađene emisije robe u okviru CBAM-a.

- CBAM Uredba definira 'cijenu ugljika' dosta općenito, kao „novčani iznos plaćen u trećoj zemlji, u okviru sustava smanjenja emisija ugljika, u obliku poreza, pristojbe ili naknade ili u obliku emisijskih jedinica u okviru sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova (...)”.
- Samo cijena ugljika koja je „plaćena u zemlji podrijetla“ računat će se za umanjenje broja CBAM certifikata. Ako ovlašteni carinski deklarant ima koristi od bilo kakvog popusta ili drugog vida naknade, ta će se korist uzeti u obzir kako bi se utvrdila stvarna plaćena cijena ugljika.
- Komisija će prije isteka prijelaznog razdoblja 2025. godine pripremiti provedbeni akt koji će odrediti dodatne detalje izračuna cijene ugljika plaćene u zemlji podrijetla (pogledati članak 9. stavak 4. CBAM Uredbe).

125. Hoće li CBAM stvarati prihode? Ako hoće, kako će se oni koristiti? [dodano 19.07.]

- CBAM nije predviđen stvaranju prihoda. Općenito, potencijalno kretanje prihoda ovisit će o razini cijene EU-ovog sustava trgovanja emisijama, ugrađenim emisijama u uvezenim proizvodima u okviru CBAM-a i cijeni ugljika plaćenju u trećim zemljama. Međutim, budući prihodi od CBAM-a predstavljali bi samo pomoćni učinak politike budući da se očekuje da će uvođenje CBAM-a dovesti do smanjenja ugrađenih emisija CO₂ te će potaknuti trgovinske partnere da razmotre dimenziju stvaranja prihoda domaćih politika određivanja cijena ugljika.
- Međutim, ako će se stvarati prihodi, osobito u prvim godinama nakon uvođenja, oni će postati vlastiti izvor proračuna EU-a slijedom Međuinstitucijskog sporazuma LI 433/28.